

Izhaja ob 4. zjutraj.
Stane mesečno Din 25.—; za in-
zemstvo Din 40.— neobvezno.
Oglasi po tarifu.
Uredništvo:
Ljubljana, Knafljeva ulica št. 5/l.
Telefon št. 2072 in 2804, ponoči tudi
št. 2034.

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo, prosveto in politiko

Upravništvo: Ljubljana, Prešernova
ulica št. 54. — Telefon št. 2036.
Inseratni oddelke: Ljubljana, Prešer-
nova ulica št. 4. — Telefon št. 2492
Podružnici: Maribor
št. 1. — Celje, Aleksandrova cesta.
Račun pri pošt. čk. zavodu: Ljub-
ljana št. 11.842 — Praha č. 78.180.
Wien, Nr. 105.217.

Značilni izid avstrijskih volitev

Koroški Slovenci obdržali svoja mandata

**Pri nedeljskih parlamentarnih in deželnozborskih volitvah so socijalni demokrati znatno na-
predovali, klerikalci pa nazadovali. — V novem parlamentu: 75 klerikalcev, 71 socijalnih de-
mokratov, 10 velenemcev in 9 poslancev kmetijske zveze. — Velik porast socijalističnih glasov
na Dunaju in drugod**

Ljubljana, 25. aprila.

Avstrijske volitve so prinesle pre-
cejšen napredek socijalnim demokra-
tom, a še znatnejšo izgubo krščanskim
socijalcem. Od 165 mandatov, kolikor
jih ima avstrijski parlament, pripade
klerikalcem 75, socijalistom 71, vele-
nemcem 10 in Landbundu 9 poslancev.
Klerikalci so izgubili od l. 1923. 7 man-
datov. Od teh so si priborili socijalni
demokratje 3, kmetička zveza pa 4. Ve-
lenemci so ohranili svoje posestno
stanje.

Dasiravno so ostali krščanski soci-
jalci relativno še vedno najmočnejša
stranka in imajo skupaj s svojimi za-
vezniki velenemci 2 glasa večine v
parlamentu, se mora izid nedeljskih
volitev vseeno smatrati kot težak po-
raz avstrijskega klerikalizma. Krščan-
ski socijalci so tista izmed velikih
strank, ki je edina nazadovala, dočim
so se protiklerikalne stranke počale
na njen račun. Počasni, toda nezadr-
ljivi proces hiranja avstrijskega kleri-
kalizma se je manifestiral tudi v ne-
deljo kakor se je l. 1923. Krščanski so-
cijalci stalno nazadujejo, a socijalna
demokracija narašča. Posebno značil-
nen je izid volitev na Dunaju. Ne le da
se ni posrečilo klerikalcem iztrgati av-
strijske prestolice iz socijalističnih
rok, marveč se je socijalistična večina
celo znatno okrepila. Socijalisti ostan-
ejo prejšnjemu absolutni gospodarji na
dunajskem rotovžu. Kakor kaže, se
Luegerjevi časi nikdar več ne povr-
nejo.

V dosedanji državni zbornici je
manjkalo klerikalcem samo 1 glas do
absolutne večine. Tiha njihova želja in
prijetna nada je bila, da si pri teh
volitvah s pomočjo tkzv. enotne liste pri-
bore ta mandat, s čimer bi imeli ve-
čino nad vsemi drugimi strankami v
parlamentu in bi eventualno mogli se-
staviti homogeno krščansko socijalno
vlado brez dosedanjih, včasih neprijet-
nih zaveznikov, velenemcev. Sprič te
možnosti bi seveda postala pomoč ve-
lenemcev manj potrebna in njena cena
znatno nižja. Ta nada se je popolno-
ma izjalovila. Klerikalci so šli mesto
naprej — nazaj; brez 10 velenemskih,
liberalnih poslancev ne morejo ničesar,
zato se bo vpliv le-teh v novi klerikal-
no-liberalni koaliciji znatno ojačal.

Krščanskim socijalcem ostane edi-
na negativna tolažba, da se socijali-
stom tokrat še ni posrečilo zavojevati
večino in oblast v avstrijski republiki.
Toda ta tolažba je pliskava; zakaj nih-
če ni resno pričakoval, da bo že letos
padla Avstrija v socijalistične roke.
Temu se ni nadoval niti vodstvo soci-
jalne demokracije; veliko vprašanje je,
če si je sploh želelo absolutno večino.
Mednarodne razmere trenutno gotovo
niso ugodne za homogeni socijalistični
režim v Avstriji.

Tolažba, da si socijalisti niso priborili
oblasti, je ključna tudi zategadelj, ker se
z nedeljskimi volitvami položaj takozvane
meščanske večine nikakor ni zboljšal,
marveč se je prav izdatno poslabšal. Že doslej
je Seipel težko vladal s klerikalno-liberal-
no večino devetih glasov. Še težje mu bo
odslej vladati z večino samo dveh manda-
tov. Kakor znano, je potrebna za sprejem
nekaterih važnejših, takozvanih ustavnih
zakonov o avstrijskem parlamentu dvetr-
tinska večina. Ta določba je bila silno moč-
no orožje v rokah socijalnodemokratske
opozicije. Ideal enotne liste bi bil priboriti
si dvetrtertinsko večino v parlamentu in se
tako popolnoma rešiti socijalističnega pri-
tiska. Izid volitev pa je dr. Seipela še bolj
kot doslej oddaljil od tega ideala. Ne samo
ustavni zakoni se ne bodo mogli spreje-
mati brez privolitve socijalnih demokratov
celo ostale zakonodaje ne bo mogla vlad-
na večina boriti dveh glasov izvajati po
mili volji.

Zunanji opazovalec mora ugotoviti, da so
simpatije demokratskih elementov v vseh
kulturnih državah na strani avstrijske so-
cijalne demokracije. To pa ne morda zato,
ker so socijalisti, marveč zato, ker so edina
resnično napredna demokratska sila v so-
sednji republiki, ker so s praktičnim delom
dokazali, da ne sanjajo o utopističnem
marksizmu, marveč izvršujejo dosledno in
uspešno reformni program leve meščan-
ske demokracije. Njihov napredek je po-
zdraviti končno še zato, ker so najizrazi-
tejši nasprotniki in najmočnejše jamstvo
proti nevarnosti habsburške restavracije.

Avstrijske volitve so vzbudile naše ne-
posredno zanimanje, ker so se jih udeležili
koroški Slovenci s samostojnim nastopom.
Navzlic koncentričnemu navedu od vseh
strani, navzlic nacionalno-sovništvu
nastopu celovškega škofa, ki je pokazal, da
stoji v Avstriji prav tako kakor v Italiji
Vatikan v službi razmerodavne politike,

Dunaj, 25. aprila, s. Pri večerajšnjih
parlamentarnih volitvah je bilo odda-
nih 3.586.847 veljavnih glasov. Od teh
odpade na enotno listo 1.728.175, na so-
cijalne demokrate 1.529.375 in na Kmet-
sko zvezo 220.182 glasov. Ostalih 109
tisoč 115 oddanih glasov odpade na ma-
le stranke, ki niso dobile nobenega
mandata.

Udeležba pri volitvah je bila po vsej
državi izredno živahna. Na Dunaju je
znala preko 90 odst., v deželah pa od
80 do 90 odst.

Izvoljenih je bilo v prvem skrutinju
79 kandidatov enotne liste, 64 kandida-
tov soc. demokratov in 6 kandidatov
kmetijske zveze. V drugem skrutinju je
bilo izvoljenih 6 kandidatov enotne li-
ste, 4 socijalni demokrate in 3 pristaši
kmetijske zveze. Enotna lista je dobila
pri razdelitvi ostanka 1 mandat na Du-
naju, 2 v zapadnem in 3 v južnem volil-
nem okrožju. Socijalni demokrate so
prejeli pri razdelitvi ostanka 1 mandat
na Nižje Avstrijskem, 1 mandat v za-
padnem in 2 v južnem volilnem okrožju.
Značilno je, da je imela Kmetička zveza
pri volitvah leta 1923. originalni mandat
na Gornje Avstrijskem skupno z vele-
nemci.

Po strankah razdeljeno bo novi par-
lament sestavljen nastopno: 75 krščan-
skih socijalcev, 10 velenemcev, 71 soci-
jalnih demokratov in 9 pristašev Kmet-
ske zveze. Velenemci so ohranili svojo
postojanko, krščanski socijalci so izgu-
bili 7, socijalni demokrate pridobili 3.
Kmetička zveza pa je pridobila 4 man-
date. Kmetička zveza je dobila na vsem
ozemlju skupno 224.000 glasov in se je
število njenih glasov od l. 1923. pomno-
žilo za 60.000.

Porast glasov socijalnih demokratov
je v glavnem na Dunaju, kjer so pridobi-
li več kot 100.000 glasov od zadnjih
volitev. Tudi po deželah, posebno na
Štajerskem, je socijalna demokracija
pridobila.

Novi parlament je sklican za torek
dne 17. maja na prvo sejo. Po konsti-
tuiranju bo vlada po starem parlamen-
tarnem običaju formalno podala ostavko.
«Wiener Allgemeine Zeitung», ki je
v zvezi s socijalnimi demokrate, omenja,
da bodo morda socijalni demokrate do-
bili ponudbo za koalicio, ker je sedaj
meščanska večina mnogo slabša kakor
v bivšem parlamentu. Kakor pa izve
list iz opozicijskih krogov, socijalni
demokrate niso posebno pripravljeni,
priključiti se Seiplovemu kabinetu. Če
bi prišlo do uresničenja koalicijske
misli, bi morala vlada imeti popolnoma
drugo obliko kakor pa si jo predstavlja
dr. Seipel. List pristavlja, da bi imela
Seiplova vlada, kakor je sedaj sestav-
ljena, težke boje z ojačeno opozicijo.
Na drugi strani pa vlada med večinski-
mi strankami brezdvomno resna volja
po parlamentarnemu delu. O kakem od-
stopu dr. Seipela zaenkrat ne more biti
govora in so izjave v listu le želja
socijalnih demokratov.

Izid volitev na Koroškem

Na Koroškem je izid volitev v par-
lament nastopen: Oddanih je bilo 170
tisoč 512 glasov, in sicer za socijalne
demokrate 62.566 (4 mandate), ostanek
858, za Kmetičko zvezo 45.427 (2 man-
date), ostanek 14.233, za enotno listo 45
tisoč 318 (2 mandate), ostanek 14.314,
za Slovence 9579, za ljudsko socijalni
blok 5025, za »udetovce« 856 in za ko-
muniste 741 glas. 2 mandata sta bila iz-
ročena volilnemu okrožju.

Volitev za deželni zbor se je udeležilo
okoli 80 odst. Dobili so socijalni demo-
krati 62.392 (16 mandatov), Kmetička
zveza 45.530 (12 mandatov), enotna li-
sta 44.823 (11 mandatov), Slovenci 9551
(2 mandata), (dr. Petek in Poljanec),
ljudsko socijalni blok 5154 (1 mandat),
komunisti 1811 in »udetovci« 873 glasov.
Pridobili so socijalni demokrate 1 man-

so naši bratje na Koroškem izvajali dva
deželnozborska mandata. Tako so obdržali
svoje dosedanje posestno stanje in se afir-
mirali kot krepka in zavedna narodna
manjšina.

Ni res, da se je vse, kar sem zadnji
čas napisal, brzojavil in telefoniral v
znani zadevi radi dr. Žerjavovega pisma
ministru Ninčiču v toku 24. urah od
udeleženi pri preključilo in kot lažni-
vo izkazalo. Tudi ni res, da sem v
«Slovincu» objavil falzificiran tekst dr.
Žerjavovega pisma. Nasprotno je vse
res, kar sem v tej zadevi pisal in dal
telefonirati. V «Slovincu» objavljeni
tekst dr. Žerjavovega pisma odgovarja
originalu v slovenskem prevodu. — V
Ljubljani, dne 23. junija 1926. — Doktor
Franc Kulovec m. p., narodni poslanec.

dat, Kmetička zveza 2 mandata in ljud-
sko socijalni blok 1 mandat.

Ker je znašala volilna številka na Ko-
roškem preko 16 tisoč, se Slovincem
ni posrečilo pridobiti si državnozborski
mandat, pač pa so v koroškem dežel-
nem zboru dobili dva sedeža.

Socijalistična zmaga na Dunaju

Na Dunaju je rezultat volitev nasto-
pen: Socijalni demokrate so dobili 690
tisoč 464, enotna lista pa 417.466 glasov,
tako da so socijalni demokrate pridobi-
li 117.116, enotna lista pa 9.782 glasov.
V celotni prejšnji socijalni demokrate
59.9 odst., enotna lista pa 36.1 odst.
vseh veljavnih oddanih glasov. Dunajski
rezultat je najbolj presenetljiv, ker so v
meščanskih krogih domnevali, da bo
Breitnerjeva davčna politika na dunaj-
skem rotovžu povzročila, da bodo so-
cijalni demokrate izgubili. Toda tudi tu-
kak se je pokazala njihova organizacija
v najsijajnejši luči. dočim se meščan-
skim strankam ni posrečilo postaviti
enotne fronte. Glasovi, ki so bili odda-
ni za male stranke, to je za demokrate
na Dunaju, za »udetovce« in druge, so
popolnoma zgubljeni.

Poslabšanje razmerja na Štajerskem

V štajerskem deželnem zboru je re-
zultat na podlagi prvega skrutinja sle-
deč: Enotna lista 23, socijalni demokrate
19, Kmetička zveza 9, »udetovci« 1 man-
dat. Ostale štiri mandate je treba še
oddati. Meščanske stranke so potem-
tatem v štajerskem deželnem zboru
izgubile na moči. Razmerje med krščan-
skimi socijalci in socijalnimi demokrate,
ki je znašalo prej 34 proti 24, se je se-
daj znižalo na 24 proti 25. Vsled tega
bo položaj v štajerskem deželnem zboru
množično težji in to tembolj, ker me-
ščanska deželna zveza ni prav za prav
veščinska stranka in zelo čisto hodi po
samostojnih poteh. Sicer ne bo izvoljen
socijalno demokratski deželni glavar,
vendar pa je treba na Štajerskem raču-
nati, da bo v dogledni dobi prišlo do
novih volitev, ki naj dajo deželni zbor
s stabilnejšo večino.

Na Gradiščanskem in drugod

Na Gradiščanskem je rezultat sledeč:
57.133 glasov dobi enotna lista, 55.423
socijalni demokrate, 22.248 Kmetička
zveza in 215 glasov ljudsko socijalni
blok. Prejeli so torej enotna lista 3
mandate, socijalni demokrate 3 manda-
te in Kmetička zveza 1 mandat. Mandat,
ki bo dodeljen za najvišji ostanek gla-
sov, je treba še oddati. V gradiščan-
skem deželnem zboru je bilo izvoljenih
14 poslancev enotne liste, 13 socijalnih
demokratov in 5 pristašev Kmetičke
zveze.

V zapadnih volilnih okrožjih je ostalo
stanje nespremenjeno. Le v občinskem
svetu v Linzu so socijalni demokrate
pridobili dva glasova ter na Predarlskem
pridobili 1 mandat, ki so ga pri zadnjih
volitvah dobili šele s ostankom, sedaj
pa že v prvem skrutinju.

Čsl.-avstrijska trgovinska pogajanja

Praga, 25. aprila, s. Po dogovorih med
vladama češkoslovaške in avstrijske re-
publike se bodo trgovsko-politična pogaja-
nja med obema državama nadaljevala dne
28. t. m. na Dunaju. Vodja češkoslovaške
delegacije je šef narodno-gospodarske sek-
cije v zunanjem ministru dr. Friedmann,
ki se zunanji trenutno v Budimpešti, kjer
sklepa slično pogodbo z Madžarsko.

POPRAVEK G. KULOVCA.

Ni res, da sem se v boju proti dok-
torju Žerjavu poslužil falzifikata njego-
vega pisma ministru Ninčiču z dne
14. maja 1925., marveč je res, da od
mene objavljeni tekst tega pisma od-
govarja originalu v slovenskem prevodu.
Radi tega tudi ni res, da sem tisti
pasus dr. Žerjavovega pisma ministru
Ninčiču, kojega faksimile je «Jutro» v
nedeljo objavilo, potvorenje citiral.
Dalje ni res, da se lažem, da se Ninčič
brani dati original na razpolago, tem-
več je nasprotno res, da minister Ninčič
prizadevemu uradniku Barletu na nje-
govo zahtevo originala pisma ni hotel
dati na razpolago. Tudi ni res, da za no-
beno svojih trditve ne morem navesti
niti ene priče; nasprotno imam za svo-
je trditve več prič na razpolago. Ni res,
da sem v torek 15. t. m. trdil, da se Nin-
čič brani dati dr. Žerjavu pismo na raz-
polago. Nasprotno sem samo trdil, da
se Ninčič brani pismo dati na razpolo-
go in sem s tem mislil prizadelega
uradnika Barleta. O dr. Žerjavu v tej
zvezi nisem ničesar trdil. — V Ljubljani,
dne 23. junija 1926. — Dr. Franc
Kulovec m. p., narodni poslanec.

Porast socijalističnih glasov v Avstriji

Dunajski židi in hakenkreuzlerji propadli. — Socijalisti so na-
predovali v vseh deželah

Dunaj, 25. aprila, d. (Prvo poročilo.) Vče-
rašnje volitve v parlament, deželne zборе
in deloma tudi v občinske svete so v sploš-
nem potekle mirno. Le ponekod je bilo ne-
kaj spopadov, vendar brez resnejših posledic.

Volitve niso prinesle važnih sprememb.
Predvsem je zaznamovati ponoven porast
socijalno - demokratskih glasov, zlasti na
Predarlskem, kjer so si tokrat priborili en
mandat. Porast beležijo tudi na Gornjem
Avstrijskem. Enotna lista je nekoliko izgu-
bila, zlasti na Koroškem in Predarlskem.

Na Dunaju so si socijalni demokrate zopet
priborili nesporno zmago in pripravili ži-
dovski - nacionalnega kandidata Plach-
keja in voditelja hakenkreuzlerjev dr. Riehla,
ki je kandidiral na enotni listi, ob mandat.
Socijalni demokrate so si priborili na Dunaju
tri nove mandate. V dunajskem občinskem
svetu obdržijo svojo absolutno večino, v parla-
mentu pa so vedno močnejša opozicija, pre-
ko katere ne bo mogla iti nobena vlada.

V dunajskem Novem mestu so dobili so-
cijalni demokrate 13.667 glasov (za 1167 več
kot leta 1921.), enotna lista 7200 (1302 več).
Hitlerjeva skupina 484 in komunisti 187. V
mestnem svetu so imeli doslej socijalni de-
mokrate 34 sedežev od 50. Ker se je medtem
znižalo število občinskih svetnikov na 45, so
dobili socijalni demokrate včeraj 29 manda-
tov, torej za 5 manj kot pred šestimi leti.

V splošnem miren potek volitev

Velika volilna udeležba na Dunaju in na Predarlskem. — Bol-
niki so volili skoraj korporativno. — Spopadi med socijalnimi
demokrate in židi

Dunaj, 25. aprila, d. Prava volilna propa-
ganda se je razvila šele v soboto, ker je bilo
prebivalstvo kljub lepokam in svetlobni re-
klami večinoma pasivno. V soboto zvečer pa
so glavne stranke priredile po mestu baklja-
de z godbami. Za včeraj so socijalno - demo-
kratska in krščansko - socijalna društva in
organizacije odgovdale vse izlete in prired-
itve razven volilnih. Na prepoved točenja
alkoholnih pijač se prebivalstvo ni mnogo
oziralo. Policija je bila ves dan v stalni pri-
pravljenosti in je neumorno patrolirala po
mestu, deloma na novih motornih kolesih.

Volilna udeležba je bila na Dunaju zelo
velika, dočim je bilo na deželi manj zani-
manja za volitve. Izjemo tvori Predarlska,
kjer je volilo 90,7 % volilnih upravičencev.

Veega skupaj je policija prejela zaradi
raznih volilnih prestopkov 49 oseb, ki jih je
pa kasneje izpustila. V okraju Leopoldstadu
so se malo pred koncem volitev spopadli
agitatorji socijalnih demokratov in židovskih

nacionalistov, ker so baje hoteli socijalisti
iztrgati glasovnice židom. Vmes je posegla
policija, ki je razgnala pretepe in prišla
dva. Nato sta se pa obe stranki združili in
hotelu aretiranci iztrgati iz rok redarjev. Pri
tem je razburjeno prebivalstvo udrihalo s
palicami po policiji. Redarji so morali konč-
no potegniti sablje in si tako napraviti pro-
stor.

Številna je bila udeležba iz bolnišnic. Bol-
niki so šli voliti peš, ali pa so jih prepeljali
s sanitetnimi in drugimi avtomobili in z vo-
zovi. Pri tem je bilo nekaj incidentov, ker
nekateri zdravniški niso pustili bolnikov iz
zavodov in jim niso hoteli dati njihove oble-
ke. Interventirali so svoji, nakar so šli vo-
lit oni, ki so sploh mogli.

V soboto zvečer so se v Badnu pri Du-
naju spoprijeli plakatorji socijalistov in
enotne liste in se obmetavali z vedri lepila.
Končno je poseglo vmes orožništvo, ki je
razdvojilo bojevnike in vzpostavilo mir.

Odmev volitev v časopisju

Značilni komentarji madžarskih listov

Gradec, 25. aprila, s. «Tagespost» iz-
vaja, da se socijalnim demokratom ni posre-
čilo zavzeti Avstrije. Ker niso dobili 300 ti-
soč glasov, ki bi jih potrebovali za večino
v parlamentu, morajo svoje želje za štiri
leta odložiti. Avstrija je zopet pridobila na
času, da se v bistvu odloči, ali hoče meščan-
sko ali pa po fašističnih načelih vladano
državo.

Budimpešta, 25. aprila, t. Večerni listi se
bavijo na uvodnih mestih z volitvami v Av-
striji in naglašajo soglasno, da se razmerje
moči ni spremenilo. «Pester Lloyd» piše,
da rezultat avstrijskih volitev ni pri-
nesel nobeni izmed borečih se strank zmage.
Razočarani so oni, ki so pričakovali zmago
socijalnih demokratov. Razveseljiv moment
pri teh volitvah je ta, da je preveč pasivno
avstrijsko meščanstvo s svojim postopanjem
omogočilo socijalnim demokratom porast,

vendar pa je odločilni naval ubranilo. —
«Magyar Hirlep» ugotavlja, da avstrijski
narod za enkrat ni hotel spremeniti po-
litične konstelacije in da bo tudi v bodoče
gospodarsko in politično življenje zaviselo
od sodelovanja obeh največjih strank v Av-
striji. Oba ekstrema, socijalni demokrate in
klerikalni konservativci, so dosedaj delali
v parlamentu skupno. List vprašuje, ali bi
ne bilo prav, da se tudi na Madžarskem po
avstrijskem vzoru omogoči sodelovanje naj-
močnejših strank. — «Esti Kurir» ugo-
tavlja, da so avstrijske volitve v aktualnem
problemu, ali naj se v Avstriji nadaljuje do-
sedanja Breitnerjeva davčna politika, odgo-
vorile pritrilno. Socijalni demokrate mora-
jo pripisati svoj uspeh akciji za zaščito na-
jemnikov, za katero so v zadnjem času mno-
go delali.

Gradile se bodo tri jadranske proge

Železniški program ministra Milosavljevića za zveze Beograda
z morjem. — Gradba se prične še letos iz Blairvega posojila.
Najetje novega železniškega investicijskega posojila

Split, 25. aprila, n. Prometni minister
general Milosavljević je danes dal no-
vinarjem daljšo izjavo o programu na-
važnega prometa v zvezi s Primorjem. Ze-
lo laskavo je govoril o mestu Splitu.
Povdaril je potrebo, da se zgradi ne sa-
mo ena, temveč več jadranskih želez-
nic. Ena proga naj bi vezala Južno Sro-
bijo preko Peči in Andrijevice s Koto-
rom, druga proga naj bi vezala Bihač s
Kninom, tretja pa bi bila za bodoče go-
spodarstvo zelo važna železniška linija
iz Beograda preko Obrenovca, Šabca,
Bijeline in Tuzle. Od Sarajeva bi se
proga nadaljevala proti Mostarju in pre-
ko Imotskega na Split. Delna proga pa
bi šla od Mostarja do Metkovića. Ako
Bog da, se bo graditev začela še letos.

Vlada je pripravila 15 milijonov dolar-
jev iz Blairvega posojila. Ker ta zne-
sek še ni zadosten, se bo poskušalo
skleniti še novo posojilo izključno za
zgraditev železnice. Minister misli, da
bomo še letos začeli graditi jadranske
proge od Beograda do Tuzle, istotako
pa od Bihača do Knina. Dalje je mi-
nister opozoril o potrebi del v splitskem
pristanišču, ki so ne le važna za izgra-
ditev splitske luke, temveč bodo tudi
dala nezaposlenemu delavstvu in prebi-
valstvu zaslužka v tej gospodarski kri-
zi. Dostavil je še, da je treba zamenjati
tračnice na progi od Knina do Splita, da
bodo mogli vlaki hitreje voziti. Zvečer
je minister z brzovlakom odpeljal v
Beograd.

Vse Radičeve uredbe ukinjene?

Zagrebski veliki župan je izjavil svoj veto proti uredbam, ki jih
je sklenila zagrebska obl. skupščina ter jih poslal Državnemu
svetu v končno odločitev

Zagreb, 25. aprila, n. Kakor znano je ra-
dičevska večina zagrebske oblastne skup-
ščine sprejela celo vrsto uredb gospodar-
skega, socijalnega in sanitarnega značaja,
ki so izzvale ne le ostro kritiko opozicije
temveč tudi mnogo odpora v javnosti. V
smislu zakona o samoupravi je sedaj za-
krebski veliki župan odklonil objavo teh
uredb z utemeljitvijo, da se protivijo obsto-
ječim državnim zakonom ter jih je poslal
Državnemu svetu, ki ima o njih odloči-
ti

v roku 2 mesecev. Izvzeta je edino ured-
ba o pobijanju metljavosti pri žitni, ki bo
te dni razglašena in uveljavljena. Tudi pro-
ti uvedbi novih taks in drugih davščin ob-
stojajo veliki pomisleki. Proračun bo sedaj
v smislu zakonitih uredbe o nadzorstvu
nad gospodarstvom samouprav poslan fi-
nančnemu ministru, ki ga kakor se v vlad-
nih krogih zatrjuje, ne bo potrdil v celotni
obsegu.

„Vlada izvaja svoj program“

G. Vukičević pridno hodi v avdijske ter razmišlja o ureditvi svojih odnošajev napram obema vladnim kluboma in o spopolnitvi kabineta

Beograd, 25. aprila. p. Vsled pravoslavne Velike noči vlada v prestolici popolno politično tistišje. Mnogo se komentira včerajšnja izredno dolga avdijska predsednika vlade Vukičevića, o kateri pa g. Vukičević ni hotel dati novinarjem nobene izjave. V vladnih krogih se trdi, da je vlada optimistično razpoložena in da izvaja svoj program. Vprašanje izpolnitve vlade je odloženo na čas po Veliki noči. Tudi po predsedniku vlade prouči razpoloženje tako med koaliranimi klubi, kakor v klubih opozicije. Od designiranih ministrskih kandidatov za izpolnitev vlade je danes dopolnjen posetil predsednika vlade radikal Milorad Vujičić, o katerem se govori, da bi event. prevzel v kabinetu ministristvo notranjih del.

Danes popoldne so g. Vukičevića obiskali nekateri ministri, ki so z njim razpravljali o resornih zadevah. Nekaj časa se je mudil pri min. predsedniku tudi češkoslov. poslanik g. Seba v zade-

vi povratka prezidenta Masaryka, ki se te dni pripelje incognito iz Aten v Beograd ter bo predvideno ostal en dan v naši prestolici.

Zvečer je bil g. Vukičević nekaj časa v dvoru, kjer je konferiral z ministrom dvora g. Jankovićem.

Situacija v obeh vladnih strankah je še popolnoma nerazčiščena. G. Vukičević se glede radikalov očitno ne odloči na nobeno stran, a vidi je, da bi raje iskal sporazuma z Maksimovićevimi pristaši nego s pašičevci. Vendar si ni na jasem, da bi to znatno otežilo situacijo v Davidovičevem klubu, kjer je nezadovoljnost še vedno prav velika. Hrvatski prvaki Davidovičeve stranke zahtevajo, da se vlada izpopolni z enim izmed njih ter grozi, da bodo sicer izvajali konsekvence.

Se vedno se trdovratno vzdržuje vest, da bo okrog 1. maja padla odločitev, ali dobi sedanja vlada volilni mandat ali ne.

Razsulo med radičevci na Stajerskem

Velika polomija Stepana Radića v Ptuj. — Njegovega sestanka se je udeležilo le 20 zaupnikov, njegovega javnega shoda pa 100 ljudi raznih strank. — Poleg Albina Prepeluha so bili v Ptuj najboljši vidni in najglasnejši radičevski mariborski advokati

Ptuj, 24. aprila. Včeraj je bilo v Ptuj več zanimivih prireditev. Takoj po rani maši je imel poslanec Vesenjak shod v gostilni Mihela Brenčiča. Ob 9. se je začel občni zbor Zveze trgovskih gremijev. Ob 10. pa je bil Radičev shod, za katerega je vladalo slabo zanimanje. Ob 11. je bil občni zbor Vinarije d. d.

Radičev shod se je vršil v »Društvenem domu«, kamor je prišel Radič v državnem avtomobilu s svojim štabom že pred 10. uro. Prišli so seveda tudi nekateri njegovi zaupniki iz Maribora, dr. Kukovec in drugi ter g. Prepeluh iz Ljubljane. Opazilo se je, da izmed prvakov stare SKS ni bilo nikogar. Pri vstopu so pobirali posebno vstopnino. Poneže, ko so prireditelji videli, da je malo poslušalcev, so puščali radovedneže v dvorano tudi brez vstopnic. Vseh poslušalcev se je na ta način nabralo okrog 100, med njimi je bila večina radovednežev raznih strank. Od njegovih pristašev je bilo, kakor se je pokazalo po shodu, ko je Radič zahteval, da naj njegovi pristaši ostanejo še pri zaupnem shodu, z njegovim štabom vred komaj kakih 20 oseb. Radič se je na svojem agitacijskem potovanju očitno prehladil, tako da je samo šepetal in le tuhtam izgovoril kako glasneje besedo. Vsled tega je veliko radovednežev odšlo iz dvorane, češ da ga ne morejo razumeti.

Nedeljski prihod Radića v Ptuj je bil posledica sestanka, ki se je vršil v Ptuj koncem marca. Na tem sestanku so mlajši člani kmetijske stranke, zlasti pristaši štajerskih organizacij dopovedovali Radiću, da so za nazadovanje radičevšine med Slovenci, predvsem pa na štajerskem krivi starejši voditelji, predvsem g. Pucelj. Priporočali so tudi, da bi bilo najbolje, ako se starejši vodstvo enostavno odstrani in ako se SKS direktno postavi pod Radičovo komando. Tedaj je Radič napisal v »Domu« oster napad na Pucelja ter objubil, da pride v Ptuj 24. aprila in da ta dan obračuna s sedanjim vodstvom. Obenem je napovedal, da bo prišel izdajati v Mariboru po načinu zagrebškega »Doma« urejeni tednik, ki bo propovednik »prave (t. j. njegove) kmetijske politike«.

Tem nezadovoljnejšem je bilo prepričano, da organizirajo nedeljski zaupni sestanek, ki pa je prinesel Stjepanu Radiću hudo razočaranje. Mislil je, da bo našel natlačeno polno dvorano zaupnikov iz cele štajerske ali vsaj iz ptujske okolice. Prišlo pa je tako malo število teh zaupnikov, da jih je Radič lahko prešel na prstih dveh rok. Prireditelji so zato pod roko izpremenili zaupni sestanek v javni shod. Radič se je v svojem govoru dotaknil raznih aktualnih vprašanj in ves čas govoril, kakor da ima zaupnike lastne stranke pred sabo. Svoja izvajanja je končal s pozivom »Za enakopravnost in složnost Slovencev in Hrvatov«. Objubil je tudi, da v bodoče Hrvati ne poidejo več v vodilo brez Slovencev. Za Radičem je govoril g. Prepeluh, ki je ostro napadel Korošca. Medtem so prireditelji vendarle informirali Radića, da so prisotni večinoma pristaši drugih strank. Radič je povzel še enkrat besedo in se zahvalil zborovalcem, da so mirno poslušali njegova izvajanja. Opravičeval se je, da je mislil, da je zaupni sestanek in da so prisotni samo njegovi pristaši. Mariborskim zaupnikom je Radič vidno nejevoljen očitil: Nije ništa organizirano. Sastat ćemo se drugi put.

Radič je odšel s svojimi zaupniki v bližnjo gostilno, kjer so se temeljito sprijeli. Govoril je tudi Radič, ki je grail. da SKS kaže premalo discipline. Ostro je obsodil pismo, ki ga je dobil od SKS s povabilom naj pride v Ljubljano, češ da je »nesposojljivo«, ker se ga tam titulira z »gospod Stjepan Radič«. Razhujeno je kričal, da on ni nikak gospod, temveč predsednik. Dr. Novčan je očitil, da vodstvo stranke posluša vse ustne in pismene zahrbtnje laži, ki prihajajo posebej od gotovih oseh iz ptujske okolice. Glavni krivdo pa vidi v Radičevi politiki, češ, da pri njem

prihajajo v poštev le hrvatski seljaki, ne pozna pa niti slovenskega, niti srbskega kmeta, za katere se sploh nič ne briga in pri tem tudi ne misli na veliko Jugoslavijo. Nastal je velik prepir in Radič je zagrozil, da zapusti zborovanje. Poslanec Kelemina se je pritoževal, da ga njegovi somišljeniki in zavezniki ne podpirajo in mu samemu prepuščajo vse delo v vseh 13 srezih. To naziranje je potem podčrtal še bivši poslanec Kirbiš Med Kirbiševim govorom so Radičevi zaupniki zelo kričali in delali hrup, posebno Stoklas in Windisch. Končno je Radič izjavil, da se tukaj ne da ničesar ukreniti. Ako so Slovenci taki, da si ne dajo nič dopovedati, mu je dosti ljubše, da ne pride nikdar več v njih sredino. Več čas pri pomenku v gostilni je bil navzoč tudi dr. Kukovec, ki pa ni spregovoril nobene besede.

Današnja prireditev je dokazala, da se nahaja radičevski pokret na štajerskem v popolnem razsulu. In to ne malo po krivdi mariborskih in nekih ambicioznih zaupnikov SKS, ki bi radi igrali veliko vlogo, ki pa nimajo za to ne organizatornih talentov ne pridnosti, ki je za vsako politično agitacijo potrebna. Posledica tega nazadovanja je ta, da dr. Koroševa stranka napreduje tudi tam, kjer so nekoč bile napredne postojanke. Razpoloženje, ki je prvotno vladalo za samostojni kmetijski pokret in za radičevščino kot odgovarjajočo stranko med bližnjimi Hrvati, je bilo tekom zadnjega leta, zlasti pa tekom zadnjih mesecev popolnoma zaigrano.

Kakor radikalni tako zvanimi »slovenačkimi radikali« tako je Stjepan Radič uvidel, da so njegove ideje in njegove avtoritete v Sloveniji in zlasti na štajerskem zlorabljali ljudje, ki so stremeli za lahkimi političnimi uspehi in za osebne koristi in položaje, ne da bi bili za to sposobni, ne da bi se za tak pokret kaj žrtvovali ter hoteli s podrobnim delom organizirati ljudstvo, ki se je obračalo od klerikalizma.

Ob pol 14. uri se je Radič odnehal z avtomobilom preko Varaždina v Zagreb silno nezadovoljen z rezultatom svojega obiska v Ptuj.

V soboto zvečer je zboroval Radič v Varaždinu. Tudi tam je bil njegov shod skrajno slabo obiskan.

Primerjajte, kaj pišejo klerikalci, da spoznate prevratanstvo SLS

»Slovenec« enkrat za samoupravo, drugič proti nji, pod kleroradikalno vladno so današnje samouprave velika pridobitev, kakršne ne najdemo na kontinentu, v opoziciji pa začetek konca Slovenije.

Nedeljski »Slovenec« odgovarja na naše kritične opazke glede proračuna ljubljanske oblasti s sledečim priznanjem:

»Res je proračun oblastnih skupščin v veliki meri tak, kakoršnega smo mi napovedovali prvi dan, ko se SDS izglasovalo po centralističnem sistemu zgrajeno samoupravo. Pet let smo neprestano dokazovali da so te samouprave nezmožne življenja. Tudi letos v volilnem boju smo to brez rezerve podčrtali. Stvari, ki jih očita proračunu »Jutro« so torej zgolj nuja posledica centralizma, ki ga je zgradila SDS. Do večraj nam »Jutro« ni hotelo verjeti, kakšne posledice bo imela centralistična ustava na samouprave«.

Tako piše »Slovenec« danes. A kaj se je zgodilo pet dni prej, ko se je oblastni skupščini predstavil g. veliki župan dr. Vodojavec, ki ga je SLS postavila na njegovo mesto? V seji dne 22. aprila t. l. je klerikalna večina na frenetično ploščalo sledečim

Popravek g. Kulovca

Ni res, da se je našel poslanec, ki se je, da udari rojaka, poslužil falzifikata, temveč je nasprotno res, da sem se poslužil originalnega teksta dotičnega »nema« da v slovenskem prevodu v Ljubljani, dne 23. junija 1926 Dr. Franc Kulovec m. p. nar. poslanec.

programatičnim izvajanjem g. velikega župana:

»Z ustavo, z zakonom o oblastnih in srezkih samoupravah in slednjič z amandmani v zadnjem finančnem zakonu je poverila država samoupravi tako širok delokrog, in ji je otvorila tako obširno polje dela, obenem pa tako omeila državno nadzorstvo nad samoupravami, da se s tako širokimi in neodvisnimi samoupravami ne more ponasati skoro nobena velikih evropskih demokracij na kontinentu. Država je svoje posle razdelila med državno upravo in samoupravo na ta način, da je pridržala sebi — rekel bi — neprijetnejše posle, posle, ki jih lahko objamemo z besedo »policijski« v širnem pomenu besede. Samoupravam je prepustila država mnogo hvaležnejše posle, ki imajo neposredni cilj: povzdigo in prospeh materijalne in deloma tudi duhovne kulture narodove«.

Sedaj pa primerjajte »Slovenec« zlobudranje in lažljivo varanje o centralistični ustavi, o dr. Zerjavu in o »petletnem dokazovanju«, da bodo samouprave za nič! Citirajmo še odstavke o samoupravah iz »Slovenca« z dne 31. marca t. l. Tu je napisal:

»Zakon o samoupravah, kakor so ga sprejeli centralisti ali unitaristi l. 1922, je bil deloma slepilo, da bi se ostrote centralizma demaskirale, deloma je imel sam se služiti centralizmu, da bi samoupravni organi ne bili nič drugega kakor pokorni izvrševalci volje ministra, oziroma velikega župana«.

Tako je trdilo glasilo SLS na predvečer tistega dne, ko je klerikalna stranka uzakoniла famozno od kleroradikalnega režima izdano uredbu z dne 17. februarja, uredbu, ki dejansko postavlja oblastne samouprave pod kontrolno centralistično birokracijo in izročajo vse odločitve glede oblastnih financ finančnemu ministristvu!

Ali je treba še nadaljnih dokazov o lažljivosti in nepoštenosti metod, ki se jih brezobzirno poslužuje klerikalizem?

Ljubljanska oblastna skupščina

Ljubljana, 25. aprila. Na današnji seji ljubljanske oblastne skupščine, ki je bila le formalnega značaja, je bil poslanec predložen osnutek službene pragmatike za uradništvo in nameščence oblastne skupščine, ki je bil takoj izročen odseku za uredbe in ostale predloge. Odsek bo razpravljal o načrtu v sredo, ob 9. dopoldne v prostorih oblastnega odbora.

Oblastni odbor je stavil predlog: Kraljeva vlada se naproša, da v zakonu o samoupravah uzakoni nadzorstvo oblastne samouprave nad srezskimi in nadzorstvo srezkih samouprav nad občinami, ki nimajo lastnega statuta. Tudi ta predlog je bil odkazan odseku za uredbe.

Vloženih je bilo zopet 62 novih predlogov in interpelacij, ki se večinoma nanašajo na popravilo, oziroma gradnjo cest, vodovodov, novega učnega načrta na osnovnih šolah, poprave mostov, podpore raznim institucijam in na razne druge zadeve humanitarnega, zdravstvenega in socijalnega značaja. Poslanec Sitar je vložil predlog glede premestitve sedeža srezkega poglavarstva iz Laškega v Trbovlje. Zanimiv je predlog poslanca Ivana Colariča, župana iz Orehovca (SLS), ki zahteva odpravo nedeljskega počitka po trgovinah na deželi. Posebno pozornost je posvetil poslanec kaplan Tomazin našim kmetijskim fantom, ki igrajo harmoniko. Stavil je predlog, da se uvede posebna taksa na ta priljubljeni ljudski instrument.

Torek in sredo sta določena za zborovanje posameznih odsekov in posvetovalne klubov o službeni pragmatiki, v četrtek, ob 9. dopoldne pa se bo vršila zopet plenarna seja oblastne skupščine s sledečim dnevnim redom: Poročila predsedstva, poročila odseka za uredbe in ostale predloge glede službene pragmatike ter dodatka k čl. 2 in 102 zakona o srezkih samoupravah, ki ga je predlagal oblastni odbor.

Popoldne so zborovali razni odseki. Finančni odsek je m. dr. razpravljal o predlogu posl. Tavčarja (Napredni klub), da naj oblastna samouprava najame 30 milijonov posojilo v svrhu stanovanjske akcije. Po stvarni debati je bilo sklenjeno predložiti oblastni skupščini, da odobri uvedbo obsežne sistematizacije stanovanjske akcije. V to svrhu naj se skliče čim prej anketa strokovnjakov, da se pripravi čim uspešnejša provedba take akcije v smislu predloga poslanca Tavčarja.

Glavni urednik Kisić †

Split, 25. aprila g. Danes zvečer ob 19.30 je v Splitu umrl Vinko Kisić, glavni urednik dnevnika »Novo Dobro«. Pokojni Kisić je bil eden najodličnejših jugoslovenskih novinarjev.

Prezident Masaryk v Beogradu
Beograd, 25. aprila. p. V prihodnih dneh se vraća prezident češkoslovske republike g. Masaryk preko Beograda v Prago. Masaryk potuje strogo incognito.

Pribečević med dobrovoljci v Vojvodini

Subotica, 25. aprila. n. Sinoči je dospel semkaj šef SDS Svetozar Pribečević, katerega so na kolodvoru sprejeli mnogi pristaši. Davi se je odpravil v Potisje, kjer bo imel v dobrovoljskih kolonijah več zborov.

Indijski maharadža v Beogradu

Beograd 25. aprila p. Ze več dni biva v Beogradu maharadža iz Raie, kjer je deležen vs-h časti, ki mu grede. Zvečer mu je vlada priredila v Palace hotelu svečan banket.

Parlamentarne volitve v Bolgariji

Kakor smo že poročali, se bodo vršile volitve v sobranje dne 29. maja. Enaindvajseto redno narodno sobranje je pred kratkim zaključilo zasedanje in mora imeti Bolgarija po svoji ustavi in zakonu o volitvah novo predstavništvo najkasneje dva meseca po poteku funkcije dobe starega sobranja. Sobranje se voli od leta 1911. kakor naša Narodna skupščina za štiri leta. Prve dve leti zadnjega sobranja ste bili doba stalnih atentatov, kakor oni v katedrali Svete Nedelje v Sofiji ter poskus komunističnega atentata. Sledila je doba vzajemne tolerance, nakar je došlo po padcu Cankova januarja 1926. do skupnega dela vlade in opozicije. Vlado tvori, kakor znano, Demokratski zbor (naprednjaki, demokrati in radikali), ki je bil osnovan v svrhu ohranitve stanja, doseženega z državnim udarom generala Lazareva dne 9. junija 1923. proti Aleksandru Stambolijskemu.

Ravnokar razpuščen sobranje je eno redkih bolgarskih narodnih predstavništev, ki so doživela svoj maksimum po zakonu dovoljenega poslovanja. V svojem delu je doseglo mnogo velikih uspehov v pogledu notranje politike in zlasti narodnega gospodarstva; ustalilo je valuto, znižalo davke, pobojšalo položaj državnega uradništva, upokojence, vojni invalidov ter je končno sklenilo posojilo pri Društvu narodov v korist beguncev iz Makedonije in Trakije.

Pojavili so se že prvi početki volilnega razpoloženja. Vršilo se množestvo skupščine in sestanki ter se pripravljata teren za sestavo volilnih koalicij.

Sobranje sestavljajo poslanci, ki jih voli narod s splošnim, enakim in tajnim glasovanjem. Volilno pravico ima vsak državljan, ki je dovršil 21. leto. Za poslance more biti izvoljen državljan, ki je dopolnil 30. leto ter govori in piše bolgarski. Voli se skupno 247 poslancev. Pri volitvah 20. februarja 1920. je dobila zemljoradniška stranka 346.949 glasov od celokupnega števila oddanih glasov, ki je znašalo 893.625 ter od 229 mandatov 110. Ker pa je razveljavila opoziciji 13 mandatov, je prišla do večine in do vlade. Dne 22. aprila 1923. je izvršil Stambolijski ponovno volitve ter je dobil 54 odst. glasov z 212 mandati, komunisti 19 odst. glasov z 17 mandati, ustavni blok 17 odst. glasov s 15 mandati ter široki socialisti 2.4 odst. glasov z enim mandatom.

Sovjetski kongres v Moskvi

Dne 18. aprila se je v Moskvi otvoril osmi sovjetski kongres, ki ga je otvoril Kalinin in na katerem podajajo poročila vodje posameznih resorov. Na kongresu razpolaga vladajoča struja s popolno večino in izprave se vršijo enodušno brez incidentov.

Največje zanimanje inozemstva zaslužio vsekakor referati o gospodarskem stanju in o vnani politiki sovjetske Rusije. Iz velikega ekspezeja, ki ga je podal Rikov, se razvidijo interesantne stvari. Rikov se je odločno izrazil, da sovjetska vlada prav nič ne misli na opuštitev državnega monopola v vnani trgovini; ta se ne bo, je dejal, nikdar prepustila privatnim rokam. Zasebna trgovina v notranjosti zavzema samo 10 odst. celotne veletrgovine in 40 odst. male trgovine ter stalno nazaduje. V svoji nadaljnji gospodarski politiki se bo sovjetska vlada opirala na srednji kmetijski stan in skušala ščititi malega kmeta toliko, da si opomore do nivoja srednjega stanu. Podrobneje je o tem razpravljaj Kujbišev, predstavnik vrhovnega gospodarskega sveta, ki je posebno naglašal, da je treba za vsako ceno doseči 10 odst. znižanje cen industrijskih izdelkov, kar je mogoče doseči samo na ta način, da se zmanjšajo produkcijski stroški v industriji. Znižanje cen industrijskih stroškov je brezpogojno potrebno, ako se hočejo zboljšati odnošaji med mestom in vasjo, zakaj doslej vlada med temi cenami in cenami poljedelskih proizvodov silno nesorazmerje, kar je pojavilni vzrok kmetjski nezadovoljnosti.

Navedena reforma cen je tudi predpogoj, da se povzdigne sovjetska industrija, ki se bliža točki, da doseže predvojno stanje, dasi so nekatere pangoze še precej pod produktivnostjo v l. 1914., tako osobito sladkorna in jeklarska industrija, slično pa tudi pridobivanje sirovin. Kljub napredku v vseh industrijskih področjih pa je življenjski nivo v sovjetski Rusiji še vedno slabši nego v kapitalističnih državah.

Tudi referat o prosvetnih razmerah ne kaže ugodnejše slike. Ali največji interes se obrača vnanje-političnemu poglavju, kakor ga je očrtal Rikov.

Rikov je osobito naglasil, da je v zadnjem letu silno naraslo mednarodno nasprotje — on je rekel sovraštvo — do sovjetske Rusije. Označil je svetovno situacijo kot zelo napeto in svaril velesile pred novo svetovno vojno, ki preti osobito na obalah Tihega oceana. Obrnil se je odločno proti Društvu narodov, označujoč ga kot družbo za razširjenje iluzij med narodi. Naglašal je, da je sovjetska Rusija v vseh panogah oboroževanja zaostala za kapitalističnimi državami, tudi glede tako imenovane kemične vojne. Glede afere s pekinškim poslaništvom je povdaril, da se sovjetska vlada ne bo dala zavesti v vojno kakor žele nekatere velesile. Kar se tiče Kitajske, je izjavil Rikov, da je smatrati Borodna in dru-

ge Ruse, delujoče med Kantonci, za privatne osebe, za katerih delovanje ne more biti sovjetska vlada niti najmanj odgovorna.

Kar se tiče preganjanja komunistov med Kantonci se poroča, da je nazarje na sovjetskem kongresu razdeljeno; manjšina z Radekom na čelu je za to, da komunisti izstopijo iz Kuomintanga in prično boj z Cangkaškom in njegovimi pristaši, večina s Stalinom in Buharinom pa je mnenja, naj delavstvo ostane v Kuomintangu in naj v njem dobojuje boj z desnim krilom stranke.

Ekspozice o vnani politiki sovjetske Rusije tedaj ne prinaša ničesar posebnega, gotovo pa malo zmagoslavnega. Točno je, da je v zadnjem letu angleško-rusko nasprotje doseglo svoj višek, ki ga medsebojne note pred meseci niso niti povečale niti omilile. Toda situacija je danes za sovjetsko državo prav gotovo izdatno slabša nego je bila še pred nedavnim. Po porazu angleškega rudarskega štrajka, ki je bil — ne da se to zamika — v precejšnji meri tudi poraz sovjetske politike, je doživela Moskva še večji neuspeh. Da v evropskih državah komunizem ne more več računati na zmago, to je danes evidentno in na socialno revolucijo v Evropi, tudi v Rusiji le malokdo še računa. Ali s preokretom med Kantonci se podira druga velika nada boljševizma, to je upanje, da bo mogoče zrevolucionirati azijske narode, jih pripraviti za komunizem in nadaljevati boj s kapitalističnimi evropskimi državami na ta način, da se proti njim razvname azijski nacionalizem. Za ta projekt je prihajala v poštev v prvi vrsti Kina. S tem, da je desno krilo Kuomintanga pričelo tako sistematičen in odločen boj proti komunizmu, se je podrl tudi ta načrt, zakaj Indija in druge kolonije pridejo še mnogo manj v poštev nego Kitajska. Da bi bil v spopadu med Cangkaškom in levico premagan prvi, ki ima v rokah armado, na to pač ni mogoče več misliti.

Rezultat vsega tega bo spoznanje, da more sovjetska propaganda pač povzročati kapitalističnim in kolonialnim državam notranje sitnosti in težave, toda da na popoln uspeh ne more računati. To pa je za sovjetsko svetovno pozicijo mnogo premalo, zakaj prav lahko se zgodi, da se bo n. pr. Kina emancipirala od evropskega vpliva, hkrati pa se uvrstila v protisovjetski blok.

Sovjetski poraz na Kitajskem tedaj ni majhna stvar in morda rodi vevlačno reakcijo na celotno sovjetsko politiko.

Informiranost klerikalnih voditeljev

Zadnji »Domoljub« pripoveduje, da je novi min. predsednik Velja Vukičević omenil prijatelja kralja, da so v novi vladi sami znanci dvora, sami Srbi, ki niso toliko zastopniki svojih strank, temveč se jim pripiše namen, da osnujejo novo državno stranko, ki bi imela vodstvo v politikah, ki so mnogokrat na dvoru. Potem pripoveduje, da so Slovencem beograjski krogi že tretjič dali klofuto. Prvič so jo dali, ko je dr. Korošec kot »železniški minister ukrotil komunistično-mažarsko železničarsko stavko, ki je pretela državi s poginom« (strela na Zaloški cesti!). Drugič, ko je bil dr. Korošec v Davidovičevi vladi in je SLS poskrbela za varnost, kajti prej so »liberalne plačane tolpe bile oborožene z revolverji in bombami ter so imele vso oblast nad življenjem in smrtjo državljanov«, tretjič pa so dali brco, ko je »SLS hotela potegniti državni gospodarski voz iz blata«. Končno vzklika »Domoljub«: »Tako se dela na Balkanu, kjer možbese da nič ne velja«. Če upoštevamo to, da so klerikalni listi pred sestavo nove vlade pisali, da uživa kleroradikalna vlada zaupanje najvišjih faktorjev v državi, potem moramo na podlagi pisave »Domoljuba« samo konstatirati, da klerikalna stranka ne uživa tega zaupanja, najmanj pa to, da klerikalni ministri niso mogli biti posebno dobro informirani o tej stvari, četudi so imeli neoviran dostop k najvišjim krogom. To pripominjamo tudi radi tega, ker piše »Slovenec«, da noben list v državi ni napovedoval take izpremembe vlade, kakor se je zgodilo. To je pač več ali manj res, vendar pa je tudi resnica to, da je »Slovenec« tajil sploh vsako možnost izpremembe, dasi se je že precej dolgo pisalo o Vukičeviću kot bodočem min. predsedniku. Dejstvo je, da se klerikalni voditelji niso izkazali kot dalekovidni politiki, dasi jim je bila prilika dana, in v tem pogledu sedaj ne pomagajo nobeno zabavljaje klerikalnih listov proti Balkancem. Sicer pa je »Domoljubovo« pisanje v nasprotju s člankom »Slovenca« od 21. t. m., v katerem piše, da obstoje »za prijatelje demokratske vladavine okoliščine, ki so kolkortoliko tolažljive in da »edino časopisje SDS divja proti diktaturi«. Iz tega bi se sklepalo, da se je neinformiranost klerikalnih politikov razlezla tudi v klerikalne liste, oziroma, da morata »Domoljub« in »Slovenec« igrati dvojni vlogi. »Domoljub« za množico proti vladi, v kateri sede prijatelji dvornih krogov. »Slovenec« pa za vlado, ker ga čitajo tudi v Beogradu. Radič bi rekel, da to ni politika, ampak taktika, isto bodo rekli tudi klerikalci; mi pa pravimo, da je to taktika neinformiranosti klerikalnih voditeljev, ako ne še kaj drugega.

Naši kraji in ljudje

Jutrova "velikonočna nagradna križanka"

Rešitev "Jutrove" velikonočne nagradne križanke "Zajec" je radi neljube pomote v tiskarni izšla že v nedeljo, dne 24. t. m. mesto šele v petek, 29. aprila. Kljub temu je uredništvo našega lista prejelo še celo vrsto rešitev s poštnimi žigom 24. in 25. aprila. Jasn je, da teh rešitev ne moremo upoštevati in jih priznati. Da pa ne bodo "Jutrovi" križankarji v ničemer prikrašani, smo se odločili priobčiti v jutrišnji izdaji "Jutra" novo križanko, pri kateri lahko poskusijo srečo za nagrado vsi tisti, ki so radi objavljene rešitve izgubili možnost, se udeležiti tekmovalstva (to je tisti, ki so nam poslali rešitev od nedelje dalje). Svojo srečo poskusijo poleg teh lahko tudi drugi, ki se doslej sploh še niso udeležili našega tekmovalstva za velike "Jutrove" nagrade. Rok za rešitev nove križanke bo kratek. Trajal bo samo do vključno ponedeljka, 2. maja. Na poznejše došle rešitve se ne bomo ozirali.

«JUTRO».

Polet naših letalcev v Indijo

Po dosedanjih vestih sta dospela v Bombay.

Naša letalca inž. Tadija Sondermayer in poročnik Leonid Bajdak sta po obvestilu Aerokluba dospela v petek popoldne ob 4. v Basoro ob Perzijskem zalivu, kjer sta se gladko spustila na tla. Od tam sta poslala v Beograd brzokajko, v kateri pravita, da sta v treh dneh dospela iz Pariza v Basoro. Preletela sta približno 4500 kilometrov dolgo progo v 22 urah. Od te razdalje je kakih 1800 kilometrov strašna puščava. Letalca sprejemajo povsod z veliko prisrčnostjo. Oba se izvršno počutita in pošiljata pozdrave rodbinam. Aparat deluje brezhibno in potovanje z njim je prav udobno.

Sondermayer in Bajdak sta se dvignila v zrak v sredo ob 6.10 zjutraj v Parizu in dospela ob 3. popoldne v Novi Sad. Drugi dan, v četrtek, sta začela polet ob 7.25 zjutraj in letela preko Srbije, Bolgarije, Turčije in Male Azije in pristala v Siriji na novem francoskem letališču pri Bejrutu. V petek zjutraj sta nadaljevala vožnjo preko najžalostnejše pokrajine, severnoarabske puščave, preko Mezopotamije in ob Efratu in pristala v Basori.

Tu sta jugoslovenska letalca ostala en dan, da se nekoliko odpočijeta in natančno pregledata aeroplan. Včeraj, v nedeljo zjutraj in letela preko dvignila v zrak in nastopila poslednjo etapo, progo vzdolž Perzijskega zaliva do Bombaya v Indiji, kjer sta že pristala, vendar se ni podrobno poročil. Ker je ta proga najdaljša, sta morda pristala v Džasku ali Karačiju.

O poletu je izdal informacijski odsek zrakoplovne komande komunik, v katerem potrjuje te podatke. Komunik je podpisal šef oddelka major generalnega Staba Josip Koč.

Predavanje dr. Kugyja o naših planinah

Prav redko se dogodi, da bi se Ljubljanci tako zanimali za kako predavanje, kakor so se za sinočno, ko je predaval znani evropski veletrgista dr. Kugy, kateremu so posebno drage naše planine. Vsa velika dvorana v Unionu je bila nabito polna. Mlado in staro, vse je prihitelo, da sliši iz ust enega prvih oboževalcev gora opis naših nam najdražjih pokrajin, odnosno vzbuja je spominov na lepe mlade dni, ki so jih preživeli v planinah.

Predavanje je otvoril profesor Ravnik, ki je povdarjal, da so prav redki možje med nam tujimi narodi, da bi tako ljubili naše pokrajine in naše ljudi, kakor baš dr. Kugy, ki je daleč po svetu nesel glas o našem narodu in naših krajih.

Na to je prevzel besedo predavatelj, ki je bil viharno pozdravljen, iz gakerj pa so ga obsuli s cvetjem. Zahvalil se je uvodoma za prijazen sprejem v Ljubljani in mnogobrojni poset, ki priča o velikem zanimanju za njemu tako drage planine. Priporočil je, da je tudi on po materi slovenskega pokolenja, da je njegova mati hči sloven. pesnika Koseskega, da naj mu pa občinstvo oprusti, ako bo predaval v nemščini. Žal mu je, da preslabo obvlada naš jezik, da bi mogel v njemu podati vse lepe in visoke občutke, ki jih nosi do njemu tako dragih planin.

Nato je najprej citiral uvod iz svoje

lepe knjige «Aus dem Leben eines Bergsteigers», kjer je posebno povdarjal, kakšen naj bo pravi planinec. Posebno lepo je opisal izlete v Julijskih Alpah, ki so mu najdražje na svetu. S težkim srcem se je spominjal Triglavskih jezer, kjer je poleg divje Trente, ki jo imenuje svojo domovino, preživel najlepše trenutke življenja in kamor mu bo žal nemogoče še kdaj priti, kajti čuti se že preslabega za tako velike, visoke "ture". Triglavsko pogorje pa imenuje raj sveta, kjer je pohajal s svojimi najdražjimi in najplemenitejšimi prijatelji, vodniki iz Trente. Za našimi pokrajinami je pripovedoval o izletih po ostalih Alpah in predavanje podprel z krasnimi slikami iz naših in tujih pokrajin. Precej dolgočasno predavanje je osvežil z mnogimi dobriimi dvotipi in šaljkami, tako, da ga je bilo res prav prijetno poslušati. Med predavanjem je naredil mali presledek. Pri tej priliki se mu je zahvalila za zanimivo predavanje vrla Skalaška gosp. Pavlica Jesihova in mu podarila krasen šopek rdečih nageljvov.

Po končanem predavanju so hvalile poslušalci dr. Kugyja nagradili z dolgoletnim aplavzom, dr. Rus pa mu je poklonil v spomin prepis slemenice članka o Triglavskem pogorju v Geografskem vestniku.

Kakor znano, je predaval dr. Kugy že na 67 krajih o svojih turistovskih pohodih in seveda v prvi vrsti o naših Julijskih planinah. Jutri gre v Zagreb, v petek pa nadaljuje v Ljubljani.

Pokrajinski zbor Jugoslovenske Matice

V nedeljo se je vršil v posvetovalnici mestnega magistrata v Ljubljani pokrajinski zbor Jugoslovenske Matice, ki se je razvil v pravo manifestacijo misli in dela, ki ga goji ta odlična narodno-obrambna organizacija. Zborovanja se je udeležilo nad 100 delegatov in delegat iz Slovenije in zastopniki bratskih organizacij.

Predsednik je v svojem lepem govoru očrtal stremiljenja, namene in uspehe organizacij, ki ima podružnice že po vsej državi. Centrala je v Beogradu, kjer je pokrajinski odbor ob enem centralni odbor cele organizacije. Bratje Srbi so spočetka mislili o Italiji drugače kakor mi tu na meji. Razvoj dogodkov pa je pokazal, da so imeli prav oni, ki trdijo, da je Italija sovražnica ne samo Slovencev in Hrvatov, marveč naše države sploh. Položaj naših rojakov v Primorju je obupen, žalosten pa je tudi položaj naših bratov na Koroskem, kjer zatirajo Nemci vsespovsod naš živeli. Predsednik je nadalje obširno poročal o manjšinskem problemu in o smernicah manjšinske politike. Manjšinski presbiri ima natančno v evidenci vsako posamezno nasilstvo nad našimi rojaki onstran meje.

Generalni tajnik je v svojem izčrpnem referatu natančno opisal vse notranje delo JM ter uspehe, ki jih je priborila za naše brate. Opozoril je, da nam skušajo Nemci odtrgati naše brate na Koroskem s pomočjo posebnih knjig v koroskem narečju, kar pa se jim ne bo posrečilo. V Primorju zapeljuje fašisti predvsem našo mladino, ki so jo oropali domače besede v šoli, med ljudstvom pa ustanavljajo z vso paro italijanska društva, ki imajo nalog, da kradejo slovenske duše. Vse divjanje fašistov pa ne more zlomiti odporne sile našega naroda, ki se bo prej ali slej priključil našemu državnemu telesu.

Jugoslovenska Matica je imela tekom leta več prireditvev in zbirk, ki so ji prinesle lepe vsote. Vsak dinar se je porabil izključno le po sklepu Pokrajinskega odbora v najdaljši svrhe.

Delegati posameznih podružnic so stavili najraznovrstnejše predloge, ki streme za tem, da se društveno življenje in delovanje med našim narodom čim bolj popularizira. Pokrajinski odbor bo vse te predloge uvaževal in skušal iz njih črpati koristi, ki se dajo doseči v dobrobiti društva Zasnovanih je več velikopoteznih akcij, da se zanimanje za JM med narodom kar največ dvigne. Med drugimi se bodo ob priliki desetletnice manjšinske deklaracije izdale posebne diplome.

Odobrena je bila izprememba društvenih pravil, s katero se zagotovi organizaciji v posameznih pokrajinah kar največja avtonomija.

Mod slučajnostmi se je vršila živahna debata o vseh aktualnih vprašanjih organizacije. Predsednik je zaključil lepo zborovanje s pozivom, da naj vsi tudi v naprej s požrtvovalnim delom služijo vzvišenim ciljem organizacije.

V kovačnici klerikalnih falzifikatorjev

Usoda in pomen treh dr. Kulovčevih popravkov.

V kovačnici klerikalnih falzifikatorjev so "udesili" svojočasno tekst pisma dr. Zerjave dr. Ninčiču zaradi düsseldorfskega konzularnega uradnika, ki se ni obnašal nepristransko. Dr. Zerjav je v tem pismu zahteval njegovo premostitev na manj eksponirano mesto, tja pa naj bi prišel drug, sposobnejši konzularni uradnik, ekateri bi poleg srbsko-hrvatskega obvladal tudi slovenski pismeni jezik. V "Slovenec" so pa reproducirali ta pasus falzificirano, in podtaknili dr. Zerjavu tekst, češ, da mora (novi uradnik) obvladati poleg srbskohrvatskega jezika tudi slovenski dialekt. S tem so dr. Zerjavo obdolžili, češ, da on ne priznava slovenskega jezika, ampak samo dialekt, torej kot nekaj manj vrednega poleg srbohhrvaščine.

Mi smo ta pristni klerikalni falzifikat takoj razkrinkali. Naprosili smo g. dr. Ninčiča, da je dal na razpolago original Zerjavovega pisma, objavili smo poziv na klerikalce, naj si original pri nas upogledajo, objavili smo notarsko poverjeni faksimile originala. Kakor je bilo pričakovati, se noben klerikalce ni prikazal, da bi samo poizkusil dognati resnico. Pač pa so gnali svojo naprej, tudi še potem, ko so nalašč opustili ponudeno jim priliko, da bi se prepricali o tem, kaj je res in kaj ni.

Vrhunec je pa dosegel bivši klerikalni minister, katoliški duhovnik, poslanec dr. Kulovec. Dasiravno smo objavili original in dasiravno je ta original bil — razven tačas, ko je bil nam posojen, — na upogled v ministrstvu, tačas pa pri nas v uredništvu, tu li on ni mignil z mezincom, da bi se preprčil o istini, marveč je sam nastopil z izjavami, da je original takšen, kakor je "Slovenec" po krivem poročal, in ne teksten, kakršen je v resnici. Ko smo mu to dokazali, je šel in nam poslal popravke, v katerih trdi, da tekst pisma, kakor ga objavlja dr. Kulovec, "odgovarja originalu v slovenskem prevodu". To trdi dr. Kulovec, dasiravno dobro ve, da je i v srbohhrvaščini i v slovenskimi "jeziki" vedno "jeziki" in da noben prevod ne more izpremeniti "jezika" v "dialekt".

Kulovčevih popravkov nismo mogli sprejeti. Riskirali smo tiskovno tožbo, v kateri je sodišče izreklo, da takšna trditve, da tekst odgovarja prevodu, zadostuje kot popravek činenice po tiskovnem zakonu in brez ozira na resničnost trditve. Zato nam je s sodbo naložilo objavo popravka, recte treh popravkov, ki odgovarjajo formalnim pogojem zakona, s tremi drugimi popravki je pa dr. Kulovec propadel, ker ti popravki formalnih pogojev ne izpolnjujejo. Na glavni razpravi je naš zastopnik izjavil koncem svojih izjav: «Z ozirom na vse ono, kar je g. Kulovec v tej polemiki pod svojim imenom in podpisom objavil v "Slovenec", in kar trdi o Zerjavovem pismu v predmetnih popravkih, izjavljam, da g. Kulovec laže, in ga v tem oziru, smislu in obsegu javno imenujem lažnjivca. Prosim, da se ta izjava zabeleži v zapisniku in pozivljam g. Kulovca, da me toži in mi tako da priliko, da mu sodno dokažem to, kar sem mu pravkar pred sodiščem očital».

Dr. Kulovec ni tožil niti "Jutra" radi opetovanega očitka laži, niti našega zastopnika. Zato pa je tožil, da mu objavimo popravke, kar je seveda mnogo komednejše. Jedro Kulovčevih treh popravkov je v njihovi ponovni trditvi: «Ni res, da sem se poslužil falzifikata pisma, marveč od mene objavljeni tekst odgovarja originalu v slovenskem prevodu». Koliko resnice je v tej tritrat ponovljeni drzni trditvi, vidi vsakdo, ki primerja "slovenski prevod" z originalom. Original govori o slovenskem jeziku poleg srbohhratskega, od dr. Kulovca v popravkih zatirani slovenski prevod pa o "srbskohrvatskem jeziku in slovenskem dialektu". Te popravke moramo sedaj objaviti, ko je sodba pravomočna, in jih objavljamo danes na drugem mestu. S popravkom se seveda jezik ne izpremeni v dialekt, tudi v "slovenskem prevodu" ne.

Ob ugotovitvi, da se dr. Kulovec ni osebno preprčil, ali se original glasi, kakor smo navedli, ali pa se glasi, kakor dr. Kulovec ponavlja, — in da torej dr. Kulovec vključ opozorilo in objavi faksimile brez dokaza vstraja na svoji trditvi, — smemo vprašati: Ali se je dr. Kulovec lagal ali ne? In drugič smemo vprašati: Ali mu lahko dokažemo očitek laži, ali ne?

Ako si dr. Kulovec upa, naj toži radi klevete. Mi ponavljamo, kar se je dr. Kulovcu pred sodiščem očitalo. Ta očitek dr.

ži in noben popravek ga ne opere. Je pa to v Evropi edini slučaj, kolikor nam je znano, da bi duhovnik in minister očitek laži mirno vtaknil v žep in pač pošiljal popravke drugega pa nič.

Notranja kriza organizacije slovenskih invalidov

Organizacije slovenskih invalidov, ki jim načeluje v Ljubljani oblastni odbor, preživljal težko notranjo krizo. Za nedeljo je bil sklican v Ljubljano občni zbor oblastnega odbora, ki je deloma potekel precej viharno. Občnega zbora se je udeležilo 42 delegatov invalidskih društev iz raznih krajev Slovenije in je trajal 6 ur. Občni zbor je otvoril g. Matko Štefe in pozdravil med drugimi tudi zastopnika velikega župana, komisarja dr. Popoviča, zastopnika mestne občine ljubljansk dr. Fuxa in predsednika Zveze bivših vojakov iz svetovne vojne majorja g. Colariča, ki je v svojem temperamentnem govoru pozdravljal invalide, želeč jim, da bi v boju za svoje pravice dosegli končne cilje.

Za predsednika občnega zbora je bil izvoljen invalid g. Ivan Zabkar, uradni srezkega poglavarstva v Krškem. Oblastni odbor je predložil občnemu zboru dolgo poročilo o svojem poslovanju in delovanju. Posamni člani so nato navajali razne krivice, ki se gode invalidom od strani preglednih komisij.

Med volitvami novega oblastnega odbora je prišlo do značilnega incidenta. Vložni ste bili dve listi. Na neoficijelni je bil od strani predsednika ljubljanske krajevene organizacije, ki šteje največ članov, predlagan v oblastni odbor član krajevnega odbora g. Hinko Christof. Proti temu se je uprl predsednik oblastnega odbora g. Matko Štefe, češ da z njim ne more sodelovati, ker je podpisal neko vlogo na osrednji odbor UI v Beogradu, kjer se njega sumiči gotovili nerednosti. Predsednik ljubljanske krajevene organizacije dr. Kodre je nato predlagal, da naj predsednik g. Zabkar poda besedo g. Hinku Christofu, da stvar temeljito pojasni. Predsednik g. Zabkar je ta predlog ex praesidio odločno odklonil. To je ljubljanske invalide silno ogorčilo. S protestom so pod vodstvom dr. Kodreta zapustili dvorano. Čuli so se klicati: «Absolutisti! Kršite suverenost občnega zbora!» Občni zbor je nato izvolil za člane oblastnega odbora kandidate oficijelne liste. Izvoljen je bil z nekaterimi izpremembami stari oblastni odbor s predsednikom Matkom Štefetom na čelu. Določena sta bila nato dva delegata za središnji odbor in štiri delegati za invalidski letošnji kongres.

Občni zbor je sprejel proračun, ki je izkazoval prvotno 160.000 Din, a se je po višal za 20.000 Din, ki so namenjeni za invalide iz krajev, ki so bili lanske leto prizadeti po vremenskih katastrofah, zlasti Ziri, Poljanska dolina, Skofja Loka in drugi. Obravnavala so se nato razna notranja vprašanja. Čule so se mnoge pritožbe glede prepočasnega poslovanja sodišč v invalidskih spornih vprašanjih.

11 schillskih oficirjev

Zeleni Jurij — beli Marko

Zeleni Jurij se je letos zmenil z Belo nedeljo, ki ga je pa sprejela nekam klavirna in čmerna. On sam je že sicer pokrtil s svojimi lepim plaščem polje, log in gaj, ona pa je pozabila prižgati luč. Skozi svinčene oblake, ki so zakrivali nebo, ni prodrli noben solčni žarek, ki bi osvetlil svet in napravil prihod zelenega Jurija kaj prazničen. Ljubljanci, ki so stopali zjutraj na ulico, so se žalostno ozirali proti nebu, zmaljevali z rameni in sklenili, da topot ostanejo doma. Z izleti v naravo ni bilo nič, kajti v zraku se je čutilo preveč vlage, ki jo je že tekom dopoldneva zračni pritisk pritisnil k tlom v obliki lahkega dežja. Ob 11. dop. se je zgneto vse v Zvezdi, kjer se je vršil promenačni koncert, popoldne pa je na Kongresnem trgu zbrala tombola društva «Skrb za mladino» nad 5000 ljudi Tombola je vodil društveni tajnik g. Albin Turk. Glavni dobitek — kompletno posteljno opremo — je naklonila usoda nekemu invalidu iz Murske Sobot, ki je prisel v Ljubljano na invalidsko zborovanje ter se kar za zabavo udeležil tombole. Sicer pa je bila usoda uvidena toplot tudi v vseh slučajih. Drugi dobitek šivalni stroj, je zadel revnejši dijak, kolo čevljarji pomočnik, moko zopet neki dijak in blago za oblake neki delavec. Otroški voziček je odšel domov majhen deček, a ne vemo, kako sta ga pogledala očka in mamca.

Društvo «Skrb za mladino» namerava se letos zgraditi za siromašno mladino na otoku Krku v Aleksandrovu okrevališču ter si je tam že kupilo zemljišče.

Proti večeru je pričelo deževati močneje, naker se je počeno vilo. Bliski so od hipa do hipa razsvetlili s težkimi črnimi oblaki prepeženo nebo, odgovarjalo je votlo gromenje. Glavno presenečenje pa je sledilo ponoči. Okrog 1.30 so namreč nenadoma priplesale izpod neba goste snežinke, ko se je že umaknil zeleni Jurij in je nastopil beli Marko. Nastal je pravcati sneženi metež, ki je trajal pozno v noč skoro do jutra. Sneg je pobelil hrib in ravnan, se vlekel na strehe in se z vso težo obesil na že razcvetela sadna drevesa in drugo ozelenelo drevje. Napravil je na sadnem drevju že sedaj veliko škodo, še hujske pa bo, če pride slana. Po Tivoliju in Rožniku je sneg podrli več dreves, ki so padla po nekod čez pota. Še več pa leži po tleh odlomljenih vej. V Zvezdi je težka snežna odeja razkrala en kostanj in polomila posameznim drevesom več vej.

Samo še danes ob 4., pol 6., pol 8. in 9. uri

LYA MARI

v uspehopolnem velefilmu

CIGAN BARON

(Der Zigeunerbaron)

8 dejanj po najpomembnejši opereti

sveta — kralja vavčka Joh. Straussa.

Pri vseh predstavah sodeluje naš

znani umetniški orkester.

Telefon 27-30 Kino «DVOR».

Strašno noč so morali preživeti posebno naš ptič-pevec, ki so v prejšnjih solčnih jutrih veselo prepevali in naznanjali dan. V gnezdih po gozdu je zmurznelo veliko število mladičev, ki jih matere niso zamogle dovolj ogreti. Le eno dobro delo je napravil sneg, z drevoja je namreč stresel ogromno število škodljivih mrajskih hroščev in jim uničil življenje.

—Ko je v ponedeljek zjutraj pripeljal prvi vlak Gorenice iz gornje savske doline na Jesenice, so ti precej začudeno pogledali bele zasnežene strehe vlakov, ki so dospeli iz Bohinja, Ljubljane in iz Koroskega. Najdebelejša snežna plast je pokrivala avstrijske vagon. Nekateri Dolinci so bili skoraj užaljeni, kako si upa sneg poprej kje drugod zasnežiti, kakor pri njih doma v znani jugoslovenski Sibiriji. Bili pa so tudi taki, ki so uživali, češ, pa naj se enkrat obrne in imejte vi sneg in mraz, ko je pri nas toplo in kopno!

Dočim je po ostalih delih Slovenije snežilo, je v gornji savski dolini le deževalo in le med dežjem je priletela kakšna snežna munica, ki se je takoj raztopila na mokrih tleh. Niti v Ratečah niti v Kranjski gori ni snežilo. Naš znanec, ki je bil v ponedeljek zjutraj v Karavankah nad 1600 m visoko na Gozd-Martuljkom pripoveduje, da je v omenjenih višinah v senci še do 2 m starega, zametnega snega, ki slabo drži, novega pa je padlo le par cm. V višinah nad 1200 m je trgal v ponedeljek zjutraj teloh in resje, dočim je bila Ljubljana pokrita z novim sneženim plaščem.

V Bohinju in sploh na južnem pobočju Julijskih Alp pa je palo precej novega snega. Mož, ki je prišel iz Grižu pravi, da sneg nad ped debelo pokriva njegovo domo vasico. V dolini Save Dolinke pa se priče sneg šele med Javornikom in Zirovnico; gornji del je popolnoma kopen iz- vzemši vrhove gora.

Smrtna obsodba pri kasaciji

Važna in juridčno zanimiva odločitev Sto- la sedmorice.

Maribor, 25. aprila.

Svoječasno smo obširno poročali o poročni razpravi proti bratoma Marcuzziu in Zemljiču, ki jih je mariborska porota lani obsodila radi krivde umora na neznanim trgovcu, ki so ga našli v benediškem gozdu pri Trolici v Slovenskih goricah pred šestimi leti. Obsojeni so bili: Ivan Marcuzzi v smrti na vešala, brat Jože Marcuzzi in Miha Zemljič pa le na dosmrtno ječo, ker sta bila že po izvršenem umoru pred poroto obsojena tudi radi drugih malenkostnih prestopkov in sicer Jože Marcuzzi na tri dni in Miha Zemljič na sedem dni zapor. Čeprav so torej porotniki spoznali vse tri soglasno krive umora, je mariborski sodni dvor obsodil glede na naknadne kazni oba le na dosmrtno ječo, češ da kazenski zakon prepoveduje poostreitev smrtne obsodbe.

Proti tej obsodbi so se pritožili obsojen- ci in javni obtožitelji. Kasacijsko sodišče v Zagrebu je te dni razsojalo o tej ničnostni pritožbi in ugodilo le državnemu pravdniku v toliko, da je tudi Jožeta Marcuzzija in Miho Zemljiča obsodilo na podlagi krivdoreka porotnikov v smrti kazni na vešalih. Neizpremenjena pa je ostala kazni Ane Marcuzzi, ki je dobila v isti zadevi pred poroto tri leta ječe.

S to razsodbo kasacijskega sodišča v Zagrebu je torej izpremenjena praksa mariborskega sodišča v pogledu razsojanja hudodelstev s smrtno kaznijo, če je bil zločinec po izvršenem umoru obsojen radi kakega manjšega delikta.

Tragična smrt radi pasje stekline

Dne 17. marca t. l. je ugriznil nepoznan stekli pes 62 let staršega Antona Plevčaka, posestnika v Ločnem dołu v okraju Rogaska Slatina. Rana je bila le neznatna na mezinicu desne roke. Že naslednjega dne so Plevčaka pripeljali v Pasterjev zavod v Celje, kjer je bil proti pasji steklini takoj cepljen. V bolnišni oskrbi je ostal na zavodu do 29. marca ter je bil odpuščen le vsled ponovne zahteve Antona Plevčaka, češ da ima doma v goricah v tem času mnogo posla. Dne 22. aprila je začutil Plevčak v grlu hude bolečine, na kar se je nemudoma vrnil v Pasterjev zavod v Celje, kjer mu pa zdravniška pomoč ni mogla rešiti življenja. V strašnih krčih je Plevčak podlegel v ponedeljek zjutraj steklini. Letošnje leto se kar kopicijo slučaj, ko postajajo ljudje žrtve grozne smrti zaradi pasje stekline. Zato bi morala javna oblast postopati tozadevno s skrajno rigoroznostjo. Pasja zalega brez pravih gospodarjev se je zadnji čas razširila po raznih naših krajih ter vsled lakote in nezadostnega negovanja neprestano ogroža ostale priklenjene pse, zlasti pa tudi človeško življenje. Na drugi strani bi pa moralo biti tudi prebivalstvo v tem oziru previdnejše. Ugriznjene osebe naj bi se po ne-rešitvi nemudoma podale v Pasterjev zavod, tam pa kazale več potrpečljivosti in naj bi se tudi strogo ravnale po navodilih zdravnikov.

Kulturni pregled

Gledališki repertoarji

Ljubljanska drama:

Torek, 26.: Zaprto.
Sreda 27.: «Pegica mojega srca». A.
Četrtek, 28.: ob 15.: «Triglavski bajka».
Predstavi za šolsko mladino po izredno znižanih cnotnih cenah. — Izv.
Petek, 29.: «Vojček». D.
Sobota, 30.: «Hlapci». Delavska predstava v proslavo 1. majnika. Izv. Znižane cene.

Ljubljanska opera:

Torek, 26.: «Tajda». E.
Sreda, 27.: «Eros in Psiche». A.
Četrtek, 28.: Zaprto.
Petek, 29.: «Madame Butterfly». C.

Mariborsko gledališče:

Torek, 26.: «Madame Butterfly». B. Ku-
poni.
Sreda, 27.: Zaprto.

Članica mariborske drame gđ. Anita Kovačičeva, ki gostuje v sredo v «Peg, srček moj», nastopa že tretjo sezono z uspehom v

mariborskem gledališču. Po dovršeni gimnaziji v Ljubljani je študirala na dramatski šoli v Zagrebu in se potem z vnejo in ljubno lotila praktičnega udejstvovanja na slovenskem odru. Kritika je pohvalno omenila njene uloge Jacinta (v Cankarjevem «Pohujšanju v dolini šentflorjanski»), Ana (v Bahrovih «Otroci»), Abel (v Strindbergovih «Tovariših»), miss Hobbs, Scampolo in druge. Zdaj se bo nudila tudi ljubljanski publiki prilika, da spozna mlado igralko v eni njenih najboljših ulog.

Gostovanje Anite Kovačičeve v Ljubljani. Jutri v sredo 27. t. m. bo gostovala v ljubljanskem Narodnem gledališču v «Pegici mojega srca» gđ. Anita Kovačičeva, članica mariborskega Narodnega gledališča.

Danes v torek se poje v ljubljanski operi Sattnerjeva «Tajda» za abonente reda E. Glavne vloge so v rokah ge. Lovčeve, ge. Ribičeve, gg. Betetita, Kovača in Zupana.

Otroška predstava po izredno nizkih cenah. Da omogoči gledališka uprava poset mladinskih predstav tudi onemu delu slovenske mladine, ki sicer ne more posesti dramskih mladinskih predstav, priredi v četrtek, dne 28. t. m. šolsko predstavo s cenami po 6, 4 in 2 Din. Uporizori se Golliva «Triglavski bajka». Priglaso za vstopnice sprejemajo posamezna šolska vodstva. V četrtek prodaja vstopnice tudi gledališka blagajna.

Turneja ljubljanske opere. Naša opera je dobila tudi letos povabilo iz Sarajeva, Dubrovnika in Splita, naj priredi v tamošnjih gledaliških vrsto predstav. Uprava je povabila sprejela, začela razgovore s tamošnjimi gledališkimi upravami in kakor hitro bodo formalnosti ugotovljene, pričemo repertoar gostovanj. Po predpripravih sodeč začne gostovanje opere 14. maja v Sarajevu in konča 1. junija v Splitu.

Ljubljanska opera pripravlja premijero Beethovneve opere «Fidelio» pod taktirko ravnatelja gosp. Polića. Premijera te opere, ki se bo prvič izvajala v Jugoslaviji, se predvidoma vrši v soboto, dne 7. maja.

«Periferija» na mariborskem odru. Češki pisatelj F. Langer, ki je mariborskemu gledališču že znan po duhoviti komediji «Kamela skozi uho šivanke», se nam v četrtek predstavi z efektno dramo iz predmetja «Periferija». «Periferija», ki je eno najnovejših Langerjevih del, je šla po vseh večjih odrih z največjim uspehom. Režira prof. O. Sedl.

Gospodarstvo

Občni zbor Zveze trgovskih gremijev in zadrug

Stvaren potek zborovanja. — Proti novim oblastnim davkom. Za takojšnje sklicanje Zbornice za trgovino, obrt in industrijo. Proti politiki v stanovskih organizacijah. — Prihodnji občni zbor bo v Novem mestu.

Ptuj, 24. aprila.

V zgodovinskem idiličnem ptujskem mestu so včeraj in danes obravnavali svoja stanovska vprašanja zastopniki trgovstva iz vse Slovenije. Po včerajšnjih predpovedovanjih, na katerih je bilo predloženih delegatov preko 50 predlogov, nanašajočih se na takšne in davčne olajšave ter razne intervencije, se je danes dopoldne vršil ob prisotnosti 161 delegatov gremijev redni občni zbor Zveze trgovskih gremijev in zadrug za Slovenijo. Otvoril je zborovanje zvezi načelnik gosp. Vilko Weixl, ki je orisal delo Zveze in borbe trgovstva za svoj obstanek v minulemu letu. Predvsem je omenjal stagnacijo v trgovini in hude konkurenčne boje, ki jih otežujejo previski davki in tovarnina. Sedaj pa se hočejo naprtiti gospodarskim krogom se novi davki od oblast. skupščin proti čemur se bo trgovstvo borilo z vsemi danimi sredstvi. Položaj trgovstva se v minulemu letu ni zboljšal, pač pa se poslabšal. Zaradi številnih konkurenčnih ugrožitev trgovstvo velike izgube. Režija je ostala enaka. Poslovni promet se ni povečal. Vprašanje izenačenja davkov ni napredovalo. Govornik je izrazil posebno zahvalo gospodarskim zbornicam, ki bodo na svojem kongresu v Splitu obravnavale važno vprašanje novega obrtnega reda. Dalje je omenil, da je ostala cela vrsta zveznih predlogov v lanskem letu nerešena in da bo treba tudi v bodoče posvečati največjo pozornost boju proti konzumarstvu in šušmarstvu. Ob koncu govora je načelnik gosp. Weixl pozdravil zastopnika mariborskega velikega župana gosp. dr. Pfeifferja, zastopnika srezkega poglavarstva gosp. dr. Zavadlala, ptujskega župana gosp. dr. Senčarja, predsednika ptujskega gremija gosp. Lenarta, predsednika Trgovskega društva „Merkur“ v Ljubljani in I. zborniškega tajnika gosp. dr. Windischerja, urednika „Trgovskega lista“ in zborniškega tajnika gosp. dr. Plessa ter ostale, kakor je prečital vdanostno brzojavko na kralja, kraljico in prestolonaslednika, ki so jo zborovalci sprejeli na znanje z vzkliki: Živio kralj, živila kraljica, živio prestolonaslednik!

Sledili so pozdravni nagovori gg. dr. Pfeifferja v imenu velikega župana, Lenarta v imenu ptujskega gremija, dr. Zavadlala v imenu srezkega poglavarstva, ptujskega župana, dr. Senčarja za ptujsko mestno občino, dr. Windischerja za zbornico in Trgovsko društvo „Merkur“. Župan gosp. dr. Senčar je imel daljši nagovor, tekom katerega je najprej izjavil, da je za Ptuj čast, ker si ga je trgovstvo izbralo za svoje zborovanje, potem pa je govoril o težkočah trgovskega stanu. Težnja trgovstva gre za tem, da ublaži krizo, ki se rešuje z dobro premišljenimi ukrepi. To bi morali storiti parlament in oblastne skupščine. Parlament doslej ni kazal pravega smisla za ta vprašanja in mnogo stvarnih dobrih predlogov s strani trgovstva ni niti skušal uresničiti. H koncu je želel, da bi današnji ekipe naši večji odziv na odgovornih mestih, vsaj v najnujnejših vprašanjih. Tajnik gosp. dr. Windischer je pozdravil zborovalce v imenu zbornice kot vrhovne organizacije trgovstva. Zbornica dnevno brez prestanka sledi pojavom na gospodarskem polju in skuša storiti vse, da ublaži krizo v gospodarskem življenju. Pozdravlja zborovalce tudi v imenu Trgovskega društva „Merkur“. Danes je trgovstvo oni faktor, s katerim se računa. Zato ne smemo kloniti glave. Vodilo trgovskih organizacij mora biti stvarnost in resnost in politika ne sme vanje. Dober sloves slovenskega trgovstva med brati Srbi in Hrvatji moramo obdržati. Stopiti moramo v zvezo z drugimi stanovskimi tovariši v ostalih pokrajinah države. Nadalje je govoril o dobri praksi, da so zvezni zbori vrše vsako leto v drugem kraju, kar omogoča boljše medsebojno spoznavanje, zagovarjal je gospodarski solidarizem, zahteval pravične in enakomerne davke, izvajal, da pomeni naraščanje vlog v denarnih zavodih le počivanje denarja, ki nima prilike za koristno delo, da je obrestna mera prevelika in da je Slovenija preobremenjena z davki. Davčne olajšave so

majhne in branili se bomo prevelikih bremen, ki bi jih nalagale avtonomne uprave. Zvezni tajnik gosp. Ivan Mohorič je na besede predgovornikov izjavil, da želi podati za jasnejše osvetljenje njihovih izjav, ki so nekaj števil. Mohoričovo izjavo poročilo o stanju slovenskega trgovstva, katerega začetek imamo že v nedeljski številki, bomo objavili v celoti v naslednjih številkah. Po končanem poročilu je načelnik gosp. Weixl predlagal, da se izreče gosp. Mohoriču za njegov neumoren trud najprišnejša zahvala, čemur so zborovalci ob splošnem odobravanju pritrdili.

Poročilo o finančnih vprašanjih je istaklo podal tajnik gosp. Ivan Mohorič, ki je izjavil, da je davčni odbor Narodne skupščine dovršil obravnavo predloga zakona o neposrednih davkih in da nam je finančni zakon za l. 1927/28 prinesel nekaj izprememb in olajšav v davčnih, taksih in trošarskih zadevah. Se vedno pa je ostalo nerешeno vprašanje revizije taksnega zakona. Revizija bi se morda izvedla v jesenskem zasedanju Narodne skupščine, toda spremembe politične razmere so zaenkrat prekinile načrt. Predlog zakona o neposrednih davkih, ki je prešel davčni odbor, je po svojem bistvu ostal nespremenjen. Davčno merilo za davek od podjetij, obrti in poklicev ter za trgovino je ostalo nespremenjeno na 12 odstotkih. Uveljavljanje tega davčnega merila bi pomenjalo za trgovino v Sloveniji občutno višjo obremenitev. Govornik je v nadaljnjem malo podrobneje obravnaval novi davčni zakon in prišel do zaključka, da trgovina ne profitira od novega zakona ničesar in da zato nima povoda, ogrevati se za čim prejšnje njegovo uveljavljanje. Po navedbi davčnih, taksih in trošarskih olajšav je omenil, da se je zveza za odpravo raznih trdot v naši davčni praksi mnogo trudila. Priredila je večkrat zborovanja članov davčnih komisij, ki so kolikor toliko pripomogle, da so pritožbe proti preostri davčni praksi prenehale. Da si ohranimo ta položaj in preprečimo, da se ne povrnejo prejšnji časi očitnih persekucij, priporoča zveza vsem gremijem, da posvečajo volitvam v davčne komisije posebno pozornost.

Ker je bil blaginjak gosp. Verovšek za držan, je podal poročilo o računskem letu zaključku za minulo leto podnačelnik gosp. Josip J. Kavčič. Na predlog računskih pregledovalcev gg. Volka in Kubarčiča se je podala blaginjsku razrešnica z zahvalo. Pri poročilu o novem proračunu in o določitvi zvezne doklade za l. 1927. se je razvila živahna debata, in sicer na predlog gosp. Kavčiča, ki je predlagal povišanje doklade za 25 %. Razne ugovore je gosp. Kavčič prav krepko zavračal, češ, če lahko davec plača za svojo organizacijo tedensko več kakor trgovci celo leto, bo naše trgovstvo tudi lahko premagalo 25% povišanje doklade za organizacijo, ki vendar dela samo zanj. Kar zmora siromašen trboveljski premogar, bo pač zmogel tudi trgovec. Končno je bil predlog sprejet z večino glasov. Proti predlogu so glasovali samo štiri delegati. Stroški v novem proračunu so predvideni na 165.000 Din.

Glede razmerja s „Trgovskim listom“ je poročal načelnik gosp. Weixl, ki je izjavil, da se je pri včerajšnjih predpovedovanjih to vprašanje tako uredilo, da bo „Trgovski list“ ostal trdno glasilo našega trgovstva.

Glede obširnih predlogov od strani posameznih gremijev se je vršila že na predpovedovanjih dolga debata. Tajnik gosp. Mohorič je predlagal, naj se pooblasti načelniku, da vse te predloge sterilizira in preuredi po predpisih ter jih odpremi na merodajna mesta. Sprejeto soglasno.

Pred prehodom na volitve je tajnik gosp. Mohorič prečital pravila, v kolikor se nanašajo na volitve, nakar so se v popolnem soglasju postavili kandidati za nov odbor. Predložena lista je bila soglasno izvoljena. Odbor je naslednji: Za gremij Ljubljana: Ivan Kostevec, Jurij Verovšek, Ernest Hieng in Josip Kavčič; namest.: P. Šterk, M. Ambrožič, Ivan Zore in Pavel Fabiani. Gre-

mij Ljubljana okolica: Fran Zebal, Viktor Jeločnik; namestnika: Josip Sporn, Fran Javornik. Gremij Maribor: Vilko Weixl, Vilko Berdaja, Ferdo Pintar; namestniki: Anton Poš, Miloš Oset, Branko Mejšek. Gremij Celje: Stermečki Rudolf; namestnik: Ivan Ravnikar. Gremij Novo mesto: Edmund Kastelic; namestnik: Jurij Picok. Gremij Laško: Konrad Elsbacher; namestnik: Vinko Pavlin. Gremij Ribnica: Josip Divjak; namestnik: Fran Mikolič. Gremij Logatec: Stanko Lenarčič; namestnik: Anton de Gle. Gremij Kranj: Sre Fran, Savnik Anton; namestnika: Franc Berjak, Ferdinand Kokalj. Gremij Celje okolica: Viktor Pilth. Koetanšek Josip, Ferdo Pustek; namestniki: Zidanšek Josip, Božič Fran, Preac Alojzij. Gremij Slovenjgradec: Janko Klun; namestnik: Simon Blatnik. Gremij Radovljica: Leopold Fürsager; namestnik: Peter Sitar. Gremij Kamnik: Anton Stergar; namestnik: Josip Adamič. Gremij Litija: Fortunat Cernat; namestnik: Skrabar. Gremij Kočevje: Matija Rem; namestnik: Roman Koritnik. Gremij Krško: Josip Krivic; namestnik: Fr. Černe. Gremij Brežice: Anton Umek; namestnik: K. Frece. Gremij Maribor okolica: Janko Kostanjšek; namestnik: Franjo Vautpotič. Gremij Ptuj: Fran Urbančič; namestnik: Fr. Slavčič. Gremij Ptuj okolica: Davorin Tombah; namestnik: Miroslav Majerič. Gremij Slovenska Bistrica: Danijel Omerzu; namestnik: Ivan Kos. Gremij Ormož: Ludvik Kuharič; namestnik: Ivan Veselič. Gremij Kranj: Martin Šumer; namestnik: Anton Petek. Gremij Ljutomer: Vencelav Vilar; namestnik: Sre. Gremij Sv. Lenart: Srečo Kranj; namestnik: Franjo Čvetko. Gremij Murska Sobota: Ludvik Brumen; namestnik: Čeh Ivan. Gremij Dol. Lendava: Josip Toplak; namestnik: Jurij Novak. Kot pregledovalca računov sta bila izvoljena gg. Avgust Volk in Lovro Petrovar.

Načelnik gosp. Weixl je izrekel najprišnejšo zahvalo gosp. dr. Windischerju za njegovo delo za trgovski stan, g. dr. Plessu za trud pri „Trgovskem listu“ in ptujskemu gremiju, ki je pripravil vse potrebno, da se je vršil občni zbor v Ptuj.

Pri slučajnostih so se stavili razni nasveti. Važna je predvsem resolucija, ki jo je stavil gosp. Konrad Elsbacher in ki se glasi:

„Danes na obnem zboru Zveze trgovskih gremijev in zadrug za Slovenijo zbrani delegati iskreno pozdravljajo novo imenovanje ministra za trgovino in industrijo gosp. dr. Spaha, ki je kot tajnik Trgovske in obrtniške zbornice v Sarajevu že ponovno zavzel vevaležno mesto trgovskega ministra. Od njega pričakujemo, da bo kot dober poznavalec naših težkih gospodarskih razmer ugodil vsem poslom, ki so bile v zadnjem času od gospodarskih organizacij Slovenije naslovljene na ministrstvo trgovine in industrije. Zlasti prosimo današnji občni zbor novo imenovanje ministra trgovine in industrije, naj čim prej skliče v lanskem letu pravilno izvoljeno Zbornico za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani, da se bo ta mogla konstituirati in začeti poslovati skupno z izvoljenimi zborniški člani.“ Resolucija je bila ob splošnem pritrdjenju odobrena soglasno.

Po sprejetem predlogu, da se naslednji občni zbor vrši v Novem mestu, je načelnik gosp. Weixl zaključil uspešni občni zbor z željo, da bi tudi prihodnje leto slovensko trgovstvo v enakem številu kakor sedaj posejlo svoje zborovanje.

Soglasje, ki je vladalo na obnem zboru v vseh stanovskih vprašanjih ne glede na politično pripadnost — med zborovalci smo videli oblastne poslance SDS in SLS — more samo koristiti našemu trgovstvu. Zato so tudi številni govorniki poudarjali, da se v trgovsko stanovsko organizacijo ne sme vnašati politika.

Na odborovi seji, ki se je takoj nato vršila, se je konstituiralo načelnstvo zveze takole: načelnik gosp. Vilko Weixl; podnačelnika gg.: Josip J. Kavčič in Rudolf Stermečki; blaginjak: gosp. Jurij Verovšek. V eksakutivno so bili poleg načelnika in podnačelnikov izvoljeni gg.: Jurij Verovšek, Ivan Kostevec, Konrad Elsbacher, Srečo Kranj, Fran Sre, Ferdo Pintar in Edmund Kastelic; v upravo — redacijski odbor pa gg.: Vilko Weixl, Josip Kavčič, Ernest Hieng, Jurij Verovšek, Ivan Kostevec, Fran Zebal in Konrad Elsbacher.

Ko končanem resnem delu je bil prirejen v gostilni Narodnega doma skupen obed. Ob dobri štajerski kapljici so se izrekle številne napitnice na trgovski stan in na mesto Ptuj, ki je tako gostoljubno sprejelo za dva dni v svoje okrilje slovenske zastopnike važnega trgovskega stanu. Zaradi deževnega vremena so, žal, morali odpasti skupni ogledi ptujskih znamenitosti.

Občni zbor Zveze obrtnih zadrug in „Samopomoči“ za mariborsko oblast

Maribor, 25. aprila.

Včeraj je slavilo obnovo mariborske oblasti pomemben jubilej, dvajsetletnico obstoja Zveze obrtnih zadrug in njenega dela. Na obnem zboru, ki se je vršil dopoldne v mestni posvetovalnici, se je zbralo nad 50 delegatov včlanjenih zadrug. Vredil je zborovanje dosedanjim predsednik Zveze g. Franjo Bureš.

Iz tajniškega poročila posnemamo, da je imela zveza v minulemu poslovnem letu 33 članov s 3240 članov. Po svojih delegatih je obiskala mnogo občnih zborov zadrug. Pri zbiranju delničarjev za Obrtno banko SHS je storila vse, kar je bilo mogoče. Odziv med obrtniki mariborske oblasti, žal ni bil takšen, kakor bi bilo želeli, ker se je zbralo v celni oblasti 1590 delnic, dočim je ljubljanska oblast kupila 5735 delnic in dobila zaradi tega tudi podružnico. K „Samopomoči“ je pristopilo doslej 545 članov. Prekmurje si je ustanovilo posebno „Samopomoči“. V bodočem poslovnem letu hoče zveza posvetiti posebno pozornost ureditvi lastne pisarne, prireditvi tečajev za načetnike, boju proti šušmarstvu, ustanovitvi obrtnega gospodarskega sveta v okrilju zvez, sprejetju novega obrtnega zakona ter podpiranju obrtno-nadaljevalnih šol s strani zadrug, oblastne samouprave in državne uprave.

V imenu Zbornice za trgovino, obrt in

industrijo je pozdravil zborovalce g. dr. Josip Pretnar, ki je poudarjal, da minulo leto za obrtnike ni bilo uspešno, zlasti ne v boju proti šušmarstvu in v vprašanju obrtno-nadaljevalnega šolstva. Razveseljiv pojav je ustanovitev Obrtne banke SHS, uvedba kontingeniranja ter zdravniške preiskave vajencev ter končno napredek obrtniške organizacije, ki se je pokazal v tem, da so se v obe zvezi gostilničarskih zadrug za mariborsko in ljubljansko oblast včlanile vse tozadevne zadruge.

V imenu sestrice Zveze obrtnih zadrug za ljubljansko oblast je pozdravil zborovalce njen predsednik g. Engelbert Franchetti, ki je čestital k dvajsetletnici ter povabil na dvajsetletnico ljubljanske zveze, ki se bo slavila dne 25. novembra t. l.; v imenu Obrtnega društva v Ljubljani je pozdravil zborovalce g. Rebek ter pozival k složenemu delu.

Iz blaginjskega poročila posnemamo, da je za prihodnje poslovnio leto predvidenih 17.300 Din stroškov ter 18.424.35 Din dohodkov.

Uradni vodja socijalno-političnega urada pri mariborski mestni občini g. Brandner je poročal o nameravani ustanovitvi poklicne posvetovalnice za vajence. Takšne posvetovalnice obstajajo v raznih drugih državah, kakor v Avstriji, Nemčiji, Švici, Franciji itd., kot posebni dobro organizirani uradi, ki so v socialnem oziru velikega pomena. Za enkrat bi se napravil poskus v Mariboru, kjer bi bili člani poklicne posvetovalnice za vajence mestni zdravnik, šef Borze dela ter zastopnik obrtniške organizacije.

V razpravo o tem predmetu so posegli gg. Bureš, Zohar, Farič, dr. Pretnar, Franchetti, Zadravec, Kumer in Založnik. Gospod Zadravec je stavil predlog, da se ustanovi takšna posvetovalnica v okviru zveze za vso oblast, za posamezne okraje pa manjše posvetovalnice v okviru zadrug. Predlog sprejet.

Sledile so volitve novega odbora ter so bili izvoljeni v odbor gg.: Franc Novak, Franc Bureš in Lešnik (Maribor), Potočnik (Radvanje), Zajšek (Ptuj), Zadravec (Središče), Horvat (Ljutomer), Jernej Golčar (Celje), Jakob Virjen (Vransko), Volk (Šoštanj), Kolar (Šmarje), Rebernik (Guštanj); kot namestniki gg.: Kumer, Volčič in Kreutzer (Maribor), Zabavnik (Ormož), Vrenko (Celje) in Jamšek (Guštanj). Za preglednika računov sta bila izvoljena gg. Vahtar in Kravos. Vse volitve so bile izvršene soglasno.

Pri slučajnostih je bil sprejet predlog, da se pošlje ministru za trgovino in industrijo brzojavka, v kateri se zahteva takojšnja upostavitve delaznostnosti Zbornice za trgovino, obrt in industrijo. Dalje se je sprejel predlog za ustanovitev skupnega sveta vseh štirih v Sloveniji obstoječih zvez (obeh zvez obrtnih zadrug ter obeh zvez gostilničarskih zadrug za mariborsko in ljubljansko oblast).

S pozivom na delo za izpolnitev obrtniške stanovske organizacije je zaključil predsednik g. Bureš triurno zborovanje.

Popoldne se je vršil v istih prostorih občni zbor „Samopomoči“, ki posluje kot osek zveze. Načelnik odseka g. Franjo Novak je podal uvodoma kratko poročilo o dosedanjem delu odbora, ki je predvsem obstajalo v tem, da so se zbirali člani obrtniki, ki hočejo svojim rodbinam za primer smrti preskrbeti vsaj prvo pomoč. Vsak član plača za vsak smrtni primer po 5 Din. Doslej se je priglasilo iz cele oblasti nad 500 članov.

Po daljši razpravi se je sklenilo, da plača za enkrat vsak član vnaprej za pet primerov in za poštne stroške, skupaj 30 Din. Sklenilo se je tudi, da se bo po poteku dveh mesecev zopet določil skrajni rok 8 dni za prijavo nad 45 let starih obrtnikov kot članov.

Za načelnika odseka je bil izvoljen gospod Horvat (Maribor), v odbor odseka pa gg.: Kravos, Ilich in Volčič (Maribor), Podhrški (Slovenska Bistrica), Hohnjec (Celje), Veselko (Središče), Trstenjak (Sv. Lenart), Peperko (Šmarje), Jančar (Gornja Radgona), Rebernik (Prevalje), Novak (Šoštanj) in Virjen (Vransko).

Gospodarski položaj trgovstva v Sloveniji v l. 1926.

(Poročilo gosp. Ivana Mohoriča na obnem zboru Zveze gremijev v Ptuj; II. nadaljevanje.)

2. Porazdelitev trgovstva v Sloveniji po strokah.

Po prejetih statističnih poročilih o stanju trgovinskih obratov v Sloveniji je najmočnejše zastopana trgovina z mešanim blagom, ki šteje 2716 obratov. Trgovina z mešanim blagom predstavlja posebno po deželi najbolj vdomečen tip trgovanja, ki pa je v mestih, kjer je specializacija podjetij po strokah sicer znatno napredovala, vendarle še številno zastopana. Tako imamo v mestu Ljubljana še 147 trgovin z mešanim blagom, v Mariboru 95 in v Celju 38.

Zo statistiki prijavljenih obrti je od 9975 trgovcev le 2932 takih, ki imajo obrtne liste za stroke, ki so vezane na dokaz usposobljenosti. Število izučenih trgovcev bo vsekakor nekoliko večje, ker imajo tudi mnogi trgovci, ki so priglasili svobodne trgovinske obrti, trgovsko usposobljenost. Število trgovinskih maloobratov v Sloveniji doseglo okroglo 2200. Sem spadajo predvsem: 1006 prodajalcev živil, 652 branjerji, 141 mlekar, 255 prodajalcev sadja in 122 kramarji. Relativno so maloobratni najmočnejše zastopani v Mariboru, kjer so imeli branjevi in kramarji do nedavnega tudi svojo samostojno trgovsko zadrugo.

K maloobratom bi bilo prišteti tudi sejmarje, katerih število v Sloveniji 621. Ta stroka ima poleg gremijalne tudi še svojo posebno društveno organizacijo v Ljubljani, kjer so sejmarji po številu (103) relativno tudi najmočnejše zastopani. Sejmarstvo se skuša v zadnjem času na razne načine ovirati. Nekatere občine so dvignile sejmarjske pristojbine izredno visoko, da bi se ubrانیle vedno vlagajo prošnje za dovolitev novih kramarskih sejmov.

Velika hipertrofija obstoja v trgovini i

lesom. Trgovcev z lesom štejemo v Sloveniji 1567, in sicer so relativno najmočnejše zastopani v naslednjih okrajih: Slovenjgradec 115, Celjska okolica 95, Gornjgradec 86, Kojnice 79, Mareberg 72 in Ribnica 64. To število je za naše gospodarske prilike absolutno preveliko, čeprav je v Sloveniji 40 % celokupne površine poraščene z gozdom in izvažamo za okrog 300 milijonov dinarjev lesa. Pretežni del pripadnikov te stroke ima le značaj malih primitivnih prekupevalcev, ki obratujejo brez vsake strokovne trgovske izobrazbe in tehnične organizacije ter zadostne kreditne opore na škodo prave eksportne trgovine. Interesantno in karakteristično je za to stroko popolno pomanjkanje smisla za skupne interese ter nimamo niti pri gremijih z največjim številom lesnih trgovcev posebnih sekcij za lesno trgovino. Posledice tega stanja se kažejo povsod, predvsem omogočajo vpliv inozemske trgovine, si kvarijo medsebojne cene, nimajo zaščitnih svojih kreditnih interesov doma in v inozemstvu in se tudi ne držijo uzana, ki veljajo za trgovanje z lesom na ljubljanski blagovni borzi. Eden glavnih interesov lesne trgovine je, da dobimo čim prej direktno tarifo z Italijo ter da se uvede reekspedicijska za les z direktnim računanjem tarif, da bi mogla naša trgovina uspešno čeliti inozemski konkurenci. Po prevaru so se gremijske organizacije mnogo prizadevale, da bi omejile prekomerno naraščanje te vrste obratov, katerih prijavljanje je mamila le valutna konjunktura in špekulacija, vendar so bili vsi naši napori zaman, ker ni bilo za take ukrepe zakonite podlage v obrtnem redu in smo zato morali prepuščati selekcijski proces naravnemu razvoju.

Nadalje izrazite eksportne panoge v naši trgovini so trgovina z jajci, deželnimi pridelki in hmeljem. Hmeljarstvo se je v zadnjem času zelo razvilo, vendar organizacija eksporta hmelja in emancipacija od inozemskih prekupevalcev še davno ni dosegla željene stopinje. Zdi se, da tu primanjkuje iniciativne aktivnosti in kooperacije ter da naši denarni zavodi tudi važni panogi ne posvečajo zadostne pažnje.

Pri trgovini jaje imamo nebroj malih nakupovalcev, ki so posebno v Prekmurju, kjer jih štejemo 264, kakor tudi v Krškem in brežickem okraju zelo številno zastopani. Veletrgovina stremi za interesno organizacijo, ki naj bi bila obligatorna za vso državo. Poskusi za osnovenje take organizacije so v polnem teku.

Ostale panoge so zastopane z naslednjim številom obratov: trgovina z deželnimi pridelki 654, trgovina z galanterijskim blagom 126, trgovina s kolonialnim in špecerijskim blagom 216, trgovina z namulatiurnim blagom 229, trgovina s papirjem in pisarniški potrebščinami 97, trgovina z usnjem in usnjenimi izdelki 170, trgovina z vinom 423, trgovina z živino 746.

— Porast delnic Trboveljske premogokopne družbe. V zvezi z naglim dvigom delnic Trboveljske premogokopne družbe se v tuzemstvu in inozemstvu razširjajo vesti, da namerava družba v kratkem sklicati izredni občni zbor, na katerem se bodo etvorili važni sklepi. Ravateljstvu družbe, kakor smo se informirali, ni o tem nič znano.

— Uvoz elektivnih dinarjev iz inozemstva. Finančni minister je odredil, da se ima spremljati člen 11. navedbe finančnega ministra z dne 31. decembra 1922, ki se tiče uvoza elektivnih dinarjev iz inozemstva. Elektivni dinarji, uvoženi iz inozemstva preko carinskih ali poštnih uradov, se morejo knjižiti kot prosto dinarsko dobro imetja inozemskega lastnika računa z omejitvijo, da take vose ne morejo služiti za osiguranje valute pri izvozu. Pooblaščen zavodi imajo v svojih knjigah voditi strogo evidenco o teh vso-tah.

— Mednarodni agrarni kongres v Rimu. Včeraj je prišlo v Rimu zasedanje mednarodnega agrarnega kongresa, na katerem sodelujejo delegati skoro vseh evropskih držav.

Borze

25. aprila.

LJUBLJANA. (Prve številke povpraševanja, druge ponudbe in v oklepajih kupijski zaključki.) Vrednote: investicijske 95 — 86, Vojna škoda 339—340, zastavni in komunalne Kranjske 20—22, Celjska posojilnica 195 — 197, Ljubljanska kreditna 150 den., Merkantila 98 — 98 (zaklj. 98), Prastrediona 850 — 10, Kreditni zavod 160—170, Trboveljska 0 — 500, Vevče 135, Stavbna 55 — 65, Sešir 104 — 0 — 0. Blago: Tendenz za les čvrsta, za deželne pridelke neizpremenjena; zaključnih 10 vagonov lesa.

ZAGREB. Na efektivnem tržišču je zaznamovati čvrstejšo situacijo v Vojni škodi, ki se je promptna trgovala po 340. Eskomptna je notirala ex kupon 96.50 — 97.50. — Italija je v Curihu dalje porasla in je notirala okrog poldneva 28. V Zagrebu se je trgovalo po 305.50 — 306. Skupni devizni promet 11.7 milijona dinarjev. Notirale so devize: Dunaj 800.5 — 808.5, Berlin 1350 do 1353, Italija 305.01 — 307.01, London 276.20 do 277, Newyork ček 56.75 — 56.95, Pariz 222.75 — 224.75, Pariz 168.80 — 169.10, Švica 1094—1097; efekti: bančni: Eskomptna 96.50 — 97.50, Poljo 15 — 15.50, Kreditna Zagreb 93 — 95, Hipo 61 — 62, Jugo 93 do 95, Prastrediona 850 — 857.50, Srpska 129 do 130, Ljubljanska kreditna 150 — 0 Zemalska 150 — 160; industrijski: Dubrovačka 415 — 420, Danica 200 — 210, Isis 45 do 50, Slavonija 21 — 22, Union 300 — 305, Vevče 142 — 145, Seferana 525 — 530, Našička 2000 — 2250; državni: Investicijske 95.50 — 86, agrarne 54 — 54.50, Vojna škoda promptna 339.50 — 340, kasa 340—340.50, za junij 343 — 345.

CURIH. Beograd 9.13, Berlin 123.27, New York 519 in petnajst šeststajst, London 25.25673, Pariz 20.965, Milan 28, Praga 15.40, Budimpešta 90.675, Bukarešta 3.35, Sofija 3.75, Varšava 58.10, Dunaj 73.125.

TRST. Devize: Beograd 32.10 — 32.60, Dunaj 252.50 — 262.50, Praga 54.55 — 55.05, Pariz 72.25 — 72.75, London 88.75 — 89.05, Newyork 18.30 — 18.35, Curih 88 — 852, Budimpešta 515 — 325, Bukarešta 11.50—12; valute: dinarji 32 — 33, dolarji 18.05 do 18.40.

DUNAJ. Devize: Beograd 12.4550 do 12.4950, Berlin 168.18 — 168.68, Budimpešta 123.68 — 123.98, Bukarešta 4.59 — 4.61, London 34.4550 — 34.5550, Milan 38.58 — 38.68, Newyork 709.35 — 711.85, Pariz 27.7825 do 27.8825, Praga 21.0050 — 21.0850, Sofija 5.11 in ena šestnajstina do 5.15 in ena šestnajstina, Varšava 79.20 — 79.70, Curih 126.43 do 126.93; valute: dinarji 12.4350 do 12.4950, dolarji 708.25 — 710.25.

Deviza Beograd na ostalih burzah: v Pragi 59.24, v Berlinu 7.4, v Londonu (popoldne) 276.

Preselitveno naznanilo.

Cenj. naročnikom in inserentom v Mariboru vlijudno naznanjamo, da se je naša tamošnja podružnica uprave preselila in da sedaj posluje od danes naprej v novem lokal

na Aleksandrovi cesti št. 13 v hiši g. Šoštarica. „JUTRO“.

Vremensko poročilo

Meteorološki zavod v Ljubljani 25. aprila 1927.

Višina barometra 3088 m

Kraj	Cas	Barom.	Temper.	Ket.vlag.	Smert.vetla	Oblačn.	Padavine
Opazovanja		Barom.	Temper.	ket.vlag.	tr.brzina v metrih	Oblačn.	Vrsta
Ljubljana	7.	756.4	2.7	93	NE 1	10	
(dvorec) ...	8.	756.2	2.8	93	W 1	10	sneg
Maribor	21.	755.2	10.3	73	SW 2	5	
Zagreb ...		756.1	8.2	94	smrno	10	
Boograd ...		754.9	6.0	94	SW 2	3	37.0

Iz življenja in sveta

Briandov parlamentarni jubilej

Francoski zunanji minister Briand praznuje te dni 25 letnico svojega parlamentarnega delovanja. Pariški reporterji, ki kaj radi stikajo po preteklosti svojih parlamentarnih politikov, so napotili pariški tednik «Cris de Paris» k objavi zanimive zgodbe iz Briandove mladosti, ki je postala odlična za njegovo politično vlogo v poznejšem življenju.

Briand je bil v svojih mladih letih advokat v St. Lazairu. Začel je nastopati v javnem življenju in kmalu je čutil, da potrebuje organe, ki bi ga podpirali v boju proti reakciji. Sestavil je oklic na ljudi in je zbiral podpise za vplačila od 20 do 30 frankov. Tako je zbral 2500 frankov denarja in ustanovil organ «Zapadna demokracija», ki izhajala še danes. Za svoj časopis je tako skrbel, da ni bil le njegov izdajatelj in urednik, temveč celo njegov sluga. Da bi zmanjšal izdajateljske stroške, se je naposled naučil celo črkostavstva in je izdal list po enkrat na teden.

Tednik se je širil in ko je bil dovolj razprostranjen, ga je hotel spremeniti v dnevnik. Manjkalo pa mu je za to potrebnega kapitala in tudi tiskarna ni imela neobhodno potrebnih strojev. Denarja za nakup novih pa ni bilo. Slučajno pa je Briand zvedel, da je prišla neka pariška tiskarna v konkurz. Peljal se je v prestolnico, kupil stroj in plačal zanj 900 frankov. Toda s tem izplačilom so bila vsa njegova finančna sredstva izčrpana. V žepu ni imel niti toliko, da bi lahko plačal strojnika, ki bi razstavil komplicirano masinerijo. Lotil se je tega dela sam, vzel vse dele narazen in je kos za kosom prepeljal na postajo. Kot naveden tovar se je stroj pripeljal iz Pariza v St. Lazair. Briand ga je po številnih kosov sestavil, montiral z ondotnimi prijatelji in začel z dnevnikom odločilno fazo svoje politične kariere.

Wakatsuki,

ministrski predsednik odstopivše japonske vlade.

Smrt osvojitelja Erzeruma

V Parizu je umrl te dni v skrajnem siromaštvu in v veliki bedi general Kalatin, poveljnik ruske armade, ki je v svetovni vojni iztrgal Turkom trdnjavo Erzerum. Dosegel je starost 75 let. Pred boljše življenje je pobegnil v tujino, kjer je moral živeti od dela svojih rok. Vstopil je kot navaden delavec v neko tvornico za avtomobile in je delal do leta 1925., ko so začele njegove moči rapidno pojemati.

Kalatin je bežal iz Rusije s svojo hčerko, ki je bila poročena s polkovnikom Krausejem, gardistom carja Nikolaja. Z njo je šel iz Rusije tudi zet, ki je preživljal svojo družino — ženo in 4 otroke — s tem, kar je zaslužil kot sofer. Pred nekaj leti pa je Krause umrl in posiljal je moral stari general sam vzdrževati hčerko in svoje vnuke. Podpora, ki jo je dobival od francoske vlade, pa je bila tako pičila, da si je moral služiti kruh s č ročnim delom.

Gospodarska katastrofa na Japonskem

Poročali smo že o finančnem polomu japonskega koncerna ge. Suzuki, ki je s svojimi manipulacijami spravila v nesrečo celo deželo. Madame Suzuki je imela podružnice svojega podjetja v vseh važnejših svetovnih centrih, v domovini pa je bila koalirana z vsemi važnimi denarnimi zavodi. Polom je izval tako dalekosežne posledice, da je morala tedanja japonska vlada odstopiti, kabinet, ki ji je sledil, pa je bil prisiljen uvesti poseben moratorij in zapreti celo vrsto bank ter blagovnih in efektivnih borz.

Posledice tega položaja se bodo v kratkem poznale tudi na delavskem trgu, kajti japonska industrija se pripravljala na velikanski izpor delavstva. Pomankanje denarja slabi in onemogoča nadaljnjo obratovanje japonske industrije. Japonske banke se nahajajo trenutno v takim gospodarskem položaju, da ne morejo kriti svojih obveznosti. Poleg tega tlačijo japonske tovarne še

druga kriza. Dogodki na Kitajskem so ji vzeli trg in jo pustili na cedilu. Edino možnost sanacije japonskih denarnih zavodov vidijo merodajni činitelji v podporni akciji inozemstva, zlasti angleških bank. Tozadevna pogajanja so se že začela in če ne bodo obrodila ugodnih rezultatov, preti nevarnost, da bo pahnjena Japonska v krizo, kakršne še ni doživela, odkar je vstopila v koncert svetovnih držav. Vlada v Tokiju poskuša vsaj nekoliko zaježiti buren tok katastrofalnih dogodkov in je prepovedala izvoz zlata v ameriške Zedinjene države.

Virgilove slavnosti v Mantovi

Prošli teden so se vršile v Mantovi velike slavnosti na čast rimskemu pesniku Virgilu. V navzočnosti rektorjev vseh italijanskih univerz ter zastopnikov tujih visokih šol inozemskih držav so fašisti odkrili spomenik rimskemu pesniku Virgilu.

Slavnost je otvoril mestni župan, ki je sprejemal na magistratu rektorje univerz in tuje delegacije. Profesorji so se podali v togi in z baretom na Virgilov trg, kjer so ob urnebesnem vzlikanju množice odkrili Virgilov spomenik. Župan mesta Mantove je imel slavnostni govor, v katerem je poudarjal, da je poezija Virgila mnogo bolj leporečna in človečanska, kakor je bilo pesništvo starih Grkov.

Poplave Mississippija

Iz Amerike prihajajo še vedno poročila o strahovitih poplavih reke Mississippija. Voda je prestopila bregove, pregnala ljudi iz varnih bivališč in zahtevala mnogo žrtev. Nad 1700 ljudi je po dosedanjih cenitvah našlo smrt v valovih, 175.000 duš se je moralo izseliti, drugih 150.000 pa je še vedno izpostavljeno nevarnosti, da bodo morale zapustiti rodno strego. Preko 3000 štirinajstih milijard sveta leži pod vodo. Prodor vode se je izvršil mestoma s tako silovitostjo, da so valovi raztrgali na metre debele jezove in poplavlili kar cele tucete naselbin in neštetovalja polja.

Položaj v Missouriju in Arkansasu je naravnost obupen. Dovolj živili je nemogoč in nevarnost stalno narašča. Vlada je poslala v poplavljenе kraje posebne čete, da pomagajo ljudem pri reševanju njihovega imetja. Pomoči pa ne zaleže mnogo in se nanaša samo na osebno varnost nesrečnih poplavljenčev.

Višek katastrofe baje še ni dosežen. Povodenj je že prodrla do New Orleansa. Življenje prebivalstva je tako ostraženo, da beže ljudje iz stanovanj na hribe in plezajo celo na drevesa. Najnovejša vesti pravijo tudi, da se med poplavljenici pojavljajo nalezljive bolezni, v prvi vrsti dšilice in tifus. Prezident Coolidge je dal inicijativo za nabiranje prostovoljnih prispevkov, ki naj olajšajo bedo težko prizadetega ljudstva in Američani so doslej zbrali že 5 milijonov dolarjev, ki bodo razdeljeni med poplavljenčev.

H. G. Wells novinar ali književnik?

Prošli teden se je v Londonu civilno poročil najstarejši sin znanega angleškega romanopisca Wellsa s tajnico svojega očeta miss Stewartovo. Pisatelj Wells je fungiral pri poroki kot priča. Ko je bil obred pri kraju, je magistratni uradnik vpisal novoporočenca v tozadevni zapisnik. Priče so se morale podpisati in navesti poleg svojega imena tudi svoj poklic.

H. G. Wells je vzel pero v roke, se podpisal in pristavil besedico «pisatelj». Uradnik, ki je napravil protokol, pa ni bil zadovoljen s to oznako. Šinil je pokonci in zahteval, da Wells navede svoj resnični poklic, ki po njegovem naziranjju ni pisateljstvo, temveč novinarstvo. Wells ni znil niti besede, vzel je pero v roko, prečrtal oznako svojega pravega poklica in napisal pod njo «novinar». Tako se je zgodilo, da je postala poroka romanopisčevega sina čez noč popularna, zanimanje za Wellsova dela pa po tem dogodku še večje.

Pobegli ženin

V Chicagu govorijo ljudje o velikem družabnem škandalu, katerega žrtev je postala miss Marion Dawis, nečakinja generala Dawisa.

Miss Marion je bila zaročena z bogatim čikaškim industrijcem Wilderbachom. Dan poroke je bil že več tednov vnaprej določen. Ves ta čas je ženina pridno obiskovala nevesto in nihče ni mogel sumiti, da jo bo pustil tik pred oltarjem na cedilu. Napočil je napovedani dan. Svatje so se zbirali v nevestini hiši. Nevesta sama pa je na kolodvoru sprejemala družice, ki so bile določene, da pojdajo z njo v cerkev. V tem času se je zgodilo nekaj nezasišlanega. Wilderbach je sredi svatov na kolodvoru izginil in ga ni bilo ne v nevestino stanovanje, ne v cerkev. Poslali so nanj policijo in ta je izvolala, da je ženina, medtem ko je nevesta sprejemala družice, pobegnil z vlakom v drugo smer, in sicer ne sam, temveč v prijetni družbi mlade profesorice miss Gertrude Sergeantove, ki predava na visoki šoli v Illinoisu. Po-

beg, ki je neskončno osramotil miss Marion Dawesovo, se je izcimil v družabni škandal, kakršnega čikaško prebivalstvo že dolgo ne pomni.

KOKAIN

Sport

Nedeljske prvenstvene tekme v Sloveniji

Senzacionalen poraz prvaka LNP Ilirije po Primorju. Rezervni si delita točki. Svoboda porazi Slavijo. V Mariboru je zadnje kolo prvenstva končalo s pričakovanim zmagama Maribora in Rapida.

Zanimanje sportnega občinstva je bilo v nedeljo osredotočeno na ljubljanski stadion, prvenstveno tekmo med Ilirijo in Primorjem. Poraz Ilirije je izval sededa precejšnjo senzacijo, zlasti radi precejšnje diference v golih. Vendar pa se mora priznati, da je bila zmagla Primorja po predvedeni igri docela zaslužena in bi bil neodločen rezultat ali pa celo poraz primorjanske enajstmetovke precejšnja krivica. Pred tekmo sta absolvirali rezervi obeh moštev, ki si delita točki. Dopoldne je nepričakovano, toda ne brez zasluge zmagala Svoboda nad Slavijo. V Mariboru ni bilo izmenjenj. V nastopnem poročilu:

Svoboda : Slavija 2 : 1

Svoboda je dosegla svojo zmago z boljšo igro, vsled česar tudi njen zmagi ni oporekali. Po tekmi se je zgodil incident, da je bil sodnik g. Kemperle napaden, in to, kar človek ne bi verjel, od aktivnega odbornika LNP, ki je član poraženega kluba. Tak sportnik ne spada v naš vrhovni nogometni forum.

Ilirija rez. : Primorje rez. 2 : 2 (1 : 1)

Tekma je bila dosti zanimiva in je končala z realnim neodločenim rezultatom. V ilirijanskem moštvu je igralo nekaj starih «kanonov», ki so pokazali pač večjo rutino kot Primorjanci, med katerimi smo pogrešali Škrabarja, Rožiča, Dramičanina in Jaga, v ostalem pa niso izpolnili vseh nad. Se najboljši mož Ilirije je bil srednji krilec Dekleva. Pri Primorju sta igrala dobro branilca Svetec in Turković. V prvem polčasu ima Ilirija več od igre, toda dobra nasprotnikova obramba razdere vsako njihovo akcijo. Vodstvo doseže Ilirija po enajstmetrovki, tudi Primorje izenači po enajstmetrovki. V drugi polovici doseže Primorje po lepi kombinaciji drugi gol, zopetna enajstmetrovka prinese Iliriji izenačenje. Sodil je objektivno g. Planinšek, kateremu pa se je poznalo dolgo pavziranje v sojenju.

Primorje I. : Ilirija I. 6 : 3 (2 : 3)

Kljub slabemu vremenu se je zbralo na renoviranem igrišču Ilirije približno 1500 oseb, da prisostvuje ostremu boju dveh starih sportnih rivalov. Računalo se je pač pravilno, namreč da ni bila niti enemu niti drugemu moštvu zmagaz zagotovljena. Pričakovati je bilo ostre borbe, mogoča pa je bila tudi senzacija. In ta ni izostala. Z visoko goldiferenco je zmagalo moštvo ASK Primorje. Za položaj Ilirije v prvenstveni tabeli tekma gotovo po sedanjem stanju ni bila posebnega pomena, vendar pa je bila važna iz prestižnih vzrokov. Moštvo samemu poraz gotovo ne bo škodovalo, ker se bodo posamezni igralci iz nedeljske tekme gotovo mnogo naučili od svojega nasprotnika zmagovalca. To velja zlasti z ozirom na tehnično premoč, ki so jo pokazali skomaj vsi igralci Primorja. Gospod Buljevič, ki je dolgo časa vodil trening Primorjancev, je moral biti z nedeljskim rezultatom, ki je v precejšnji meri plood njegovega dela, gotovo zadovoljen. Taktično sta si bili obe moštvi v prvi polovici, razven branilcev Primorja, ki sta bila skoraj do odmora izredno slaba, in krilske vrste Ilirije, čije postava je brez dvoma pogrešna, precej enaki. Igra je bila radi tega tudi dokaj otvorenja in zanimiva. V drugem polčasu, zlasti v drugi polovici pa je bila premoč Primorja tako velika, da je tekma postala enostranska. Da ne bi bila napadalna vrsta Primorja izredna mnogo lepo zamišljenih kombinacij, ki so pričale o taktičnih zmoglostih primorjanskih napadalcev.

Moštvi sta nastopili v sledečih postavah: Primorje: Erman I. Slamič, Pečnik-Jančigaj, Vindić, Buljevič-Privšek, Erman II., Čebolin, Uršič, Camernik.

Ilirija: Miklavčič Pleš, Beltram-Košeni, Gabo, Verošek-Siška, Oman, Vrhovnik, Doberlet, Kreč.

Glavna krivda za poraz Ilirije leži brez dvoma na krilski vrsti. Glavni činitelj moštva, srednji krilec Gabo, je le prvih 10 min. nekoliko ustrzel, in to le v ofenzivnem pogledu. Kasneje pa se to ne kolo delo dela sta z ozirom na to imela Beltram in Pleš, ki pa razumljivo. V napadalni vrsti je bilo postala leva stran. Prav simpatičen in nenavadno vodja napada je bil Vrhovnik, ki je tudi tehnično dokaj dober. Zelo dober je bil Kreč, ki na teta nekoliko ostro, kar se radi njegove mišine nature vedno ne anazi. Doberlet in Oman nista docela zadovoljila. Šiška pa je bil ne-

Macdonald v Newyorku zbolel. Bivši angleški ministri predsednik Macdonald, ki je pred kratkim nastopil studijsko potovanje po ameriških Zedinjenih državah, je v Newyorku opasnó zbolel na pljučnici. Prenesi so ga v neko ondoto bolnišnico. Zdravniki so mu odvetovali nadaljevanje turneje po Ameriki in Macdonald se bo moral po okrevanju vrniti nazaj na Angleško.

KOKAIN

DANES ZADNIJKRAT!

Prekrasno filmsko delo, ki nam v osmih velikih dejanjih razkriva vse tajne razkošno opremljenih skrivnostnih salonov, kjer se za drag denar uživa «sladki» strupi, kokain, morfij, opium itd.

Sijajna igra svetovno znane filmske prvakinje, in dive ASTE NIELSEN ostane vsakemu v neizbrisnem spominu. — Izvrstni so tudi Werner Krauss, Alfred Abel, Trude Hesterberg in mala Eliza la Porta. — Izredna režija! Elegantno! Moderno! Razkošno! — Mladini prepovedano!

Današnje predstave se vrše ob:

4., 6., 8., 9.

ELITNI KINO MATICA

periornost napram moštvi ostalih treh klubov.

ISSK Maribor : SK Svoboda

4 : 1 (2 : 1)

Maribor je sigurno premagal nasprotnika, kljub temu da je igral z veliko smolo. Edini nasprotnik je bil vratar Svobode, ki je z nenavadno sigurnostjo pobiral in lovil žoge ter razdiral številne napade, ki so se vrstili drug za drugim. Tekma ni nudila posebnega sporta in je bila pod običajnim nivojem prvenstvenih tekem. Sodil je g. Nemeč.

SD Rapid : TSK Merkur 9 : 0 (4 : 0)

Rapid je v zadnji prvenstveni tekmi pokazal odlično igro. Z lahi o to je porazil nasprotnika, ki je nudil malo odpora. Najbolj se je odlikoval napad, ki je z izredno brzino presenečal nasprotnika in dosegel uspeh za uspehom.

Z izidom nedeljskih tekem si je Rapid priboril prvenstvo oblasti in prednjači Mariboru z eno točko. Na tretje mesto je Merkur, na četrtem Ptuj, na petem Svoboda in na zadnjem SK Mura, ki se prvenstvenih tekem ni udeleževala.

Sodil je g. Nemeč zadovoljivo.

Ostale nedeljske tekme

NOVO MESTO: SK Jadran rez. : SK Elan 2 : 2 (0 : 1). Jadran je v polju lepo kombiniral, pred golom pa je bil premetak. Elan ima simpatično enajstmetovko, ki je najbrže tudi v prvenstvenih tekmah ljubljanskega okrožja dobro odrezala.

RAKEK: SK Jadran komb. : SK Javor 5 : 3. Jadran je nastopil v kombinirani postavi starejših članov, ki se je dobro obnesla. Javorniku primanjkuje skupna igra.

BEOGRAD: Jugoslavija : Gradjanski 4 : 2 (1 : 1). Slovan (Dunaj) : Sand 5 : 2 (1 : 1). V pondeljek: Sand : Gradjanski 2 : 1 (1 : 1). Slovan : Jugoslavija 2 : 0 (0 : 0).

ZAGREB: Croatia : Železničarji 2 : 1 (1 : 1). Concordija : Derby 4 : 1 (2 : 1). Tipografija : Ilirija 1 : 1 (1 : 0).

SARAJEVO: SASK : Hašk 3 : 0 (2 : 0). PRAGA: Českoslovaška : Madžarska 4 : 1 (3 : 1). Zasluzena zmagaz domačinov, ki so pokazali veliko prodrornost. — Nuselsky : Meteor VIII 3 : 3 (1 : 1).

BRNO: Teplitzer FC : Zidenice 9 : 3 (4 : 1). Moravska Slavija : Slavija komb. (Praga) 4 : 0 (1 : 0).

DUNAJ: Austria : WAC 5 : 3 (3 : 3). 2 : 0. Vienna : Sportklub 5 : 1 (1 : 0).

BUDIMPEŠTA: Praga : Budimpešta 2 : 1 (2 : 1).

PHILADELPHIA: All Stars : Hakoah (Dunaj) 2 : 1 (2 : 0).

DUBLIN: Italija : Irška 2 : 1 (1 : 1).

FRANKFURT: Penarol : repr. Frankfurta 3 : 1 (1 : 1). Prva zmagaz urugvajskega prvaka na kontinentu.

SOBOTISCE: Wacker (Dunaj) : Szabaria 4 : 2 (0 : 1).

PARIZ: Francija : Italija 3 : 3 (1 : 2).

Prvenstvena hazena tekma Mura : Ilirija 7 : 5 (1 : 2)

Kljub temu, da je podsvaž tekmo položil, je Mura prispela v Ljubljano. Kluba sta se sporazumela, da odigrata prvenstveno tekmo.

Tekma je pričela s precejšnjo zamudo ter je nudila dokaj lep sport. Tempo je bil tekem vsega poteka zelo živahen, mestoma celo preoster. Ilirija je postavila tehnično in kombinatorično boljše družino, ki pa ni zmala izrabiti vseh šans. Mura pa je igrala energično in posebno odločno pred golom, vsled česar je tudi zmagala. Pri Iliriji je popolnoma odgovarala branilka Brodarjeva. Obe krilki č bri, napad je, dokler je igrala Bernikova, izredno dobro kombiniral, v drugi polovici, ko je Bernikova vsled hiesure odstopila, je bil številčno prešibek. Mura se ima za zmago zahvaliti v prvi vrsti vratarici in branilki. V napadu je bila najnevarnejša Cimpermanova, proti koncu tudi desno krilo Jonaševa. Sodil je dobro g. Doberlet.

SK Slovan. Danes ob 20. sestanek vseh aktivnih članov v Narodni kavarni. Sestanek je za vse člane obvezen radi pojasnili o igrišču, garderobi in opremi. — Predsednik.

SK Ilirija, teško atletična sekcija. Vsi člani se opozarjajo na klubovo objavo na Marijinem trgu, glede treningov. — Načelnik.

SK Ilirija, nogometna sekcija. Nogometniki se opozarjajo na novo razvrstitev skupin in dni za trening, objavljen v članski knjigi v kavarni Evropa in na oglasni deski v garderobi. — Danes, v torek od 17. ure dalje trening za I. skupino. — Načelnik.

Službeno iz LNP. Seja poslovnega odbora se vrši jutri, v sredo ob 20. uri v posebni sobi kavarne «Evropa». — Tajnik II.

Glavna skupščina JHS. V soboto se je vršila v Zagrebu glavna skupščina Hazena Saveza, ki je potekala jako burno. Udeležilo se jo je 17 klubov. Po poročilu odborovnikov in izglasovanem absolutoriju so se pričele volitve, pri katerih je bil izvoljen sledeči odbor: preds. Janežič (Ilirija), I. podpreds. Smole (Jadran), II. podpr. gospa Vidali (Vesna, Zagreb), III. podpr. inž. Stojanović (Beograd), I. tajnik Fridrich, tehnični referent Baltasar (Ilirija), blagajnik Šbrizaj (Ilirija), odborniki: Pajničeva (Atena), Saplja (Jadran) Podgornik, dr. Bajič (Primorje), revizorji: Urošević (Beograd), Krofotva (Atena). Sedež Saveza se je preselil v Ljubljano. Novemu odboru se je naložilo, da izdelata nova pravila. Podsvazom se je v pogledu verifikacij dala popolna avtonomija. H koncu je bil sprejet predlog, da se sodniške sekcije podredijo podsvazom. Skupščina je trajala do 2.30 zjutraj.

ASK Primorje, nogom. sekcija. Danes, v torek, od 15. ure dalje trening za sledečo igralce: Daneu, Ječ, Glavič, Tavčar, Slepjar, Jug II, Ravnikar, Teršek, Senica, Jerešič, Vagor, Turci, Karž, Antonič. Vsi ostali jutri, v sredo, tudi od 15. ure dalje. Nadaljni trening za prvoimenovane je zopet v četrtek, za ostale v petek od 15. ure dalje. — Načelnik.

Družina ISSK Maribora v Zagrebu. V soboto in nedeljo gostuje v Zagrebu družina ISSK Maribora, ki je v zadnji dobi dosegla jako dobre uspehe. Zagrebški tisk jo omenja kot eno izmed najboljših družin, kar je z nastopi v Ljubljani tudi dokazala. V soboto bo odigrala prijateljsko tekmo s Concordijo, v nedeljo pa z Askom Uptati je, da bo s prvim nastopom v Zagrebu svoj sloves še utrdila.

Dopisi

JEŽICA. Klerikalni tisk je pri nas prav močno razširjen. Organizacija naročnikov in dopisovanje v "Domoljub" sta izvedena do viška. Da se bolj potrdi enotnost cerkve in klerikalne politike, je prevzel župnik še "Slovenec" v razprodanje. Kdor razume terorizem duhovščine po kmetih, bo rad verjel, da uživa ljudstvo te liste bolj iz strahu kot iz apetita. Napredni tisk si kljub vsemu pridobiva vedno več tal. Naročnikov "Jutra" je v občini 43. "Domovine" pa 39. Ustrezni smo želji občanov in pričeli se s kolportazom nedeljskega "Jutra", ki se je prav lepo obnesla. Proda se po 30 izvodov. Kolporter bo raznašal redno vsako nedeljo dopoldne. Nova naročila sprejemata, z. Hvalstja v Savljah in A. Germek na Ježici. Opozorite na to vse prijatelje naprednih listov.

POLJANE PRI TOPICAH. Tu smo imeli na velikonočni ponedeljek po več letih zopet šolsko prireditev. Učenci in učenke so peli in deklamirali; ponavljali celo svirali na citre in violine. Za tem sta prišli na vrsto veseloigrice "Damoklejev meč" ter "Adam in Eva". Pri obeh izkazali je iz izvršnim uspehom sodelovalo učitelstvo iz Črnomlja, za kar se mu najlepše zahvaljujemo. Končno nam je mali piskrovec zapel svoj kplet in s tem prav posrečeno zaključil prireditev. Ker je tu nad polovico otrok in občanov Kočevarjev, je bilo pol sporeda nemškega. Kljub temu pa nekateri kočevski zagrizenci se niso bili zadovoljni. Nekateri so skušali prireditve bojkotirati, drugi pa motiti s kričanjem. Ti arenapeteli naj gredo malo v Italijo in na Korosko; mi pa se bomo ta čas meustrasno zopet kaj poučnega in zabavnega naučili in tudi vzporedili. Saj ne vsi več Franc Jožefova slika v šoli... Jankovič J., učitelj.

SELA ŠUMBERK. Prostovoljno gasilno društvo priredi na Šumberku dne 1. maja veselico s sledečim sporedom: 1. Ob 10. uri sv. maša v farni cerkvi na Selih, ob pol 12. uri spreved na Šumberk. 2. Prosta zabava, petje in godba. 3. Šaljiva pošta in srečolov.

PTUJ. Naši narodni delavci priredijo dne 1. maja kot splošnem prazniku duševnega in telesnega dela izlet v Rogoznico na vrt z. Franca Bračiča. Skupen odhod je ob 3. popoldne iz Florjanskega trga, kjer igra eno uro prejeste mestna godba. V spremstvu mestne godbe oddidemo potem k Bračiču. Ves čas popoldne bo vozil tudi avto. Računa se za osebo Din 5.— ena tura. Za dopoldnansko zborovanje ob 10.— uro. Izidejo posebni plakati. Pozivamo vse naše slove, da se prireditve naših narodnih delavcev udeležijo v kolikor možno največjem številu. — Narodna društva v Ptuj.

SV. JURJ OB JUŽ. ZELENICI. Prvi maj proslavi Sokol s telovadno akademijo. Ne z besedami, z dejanjem hoče pokazati uspehe svojega dela v telovadnici v zimskem času. Da bo dosežen popoln uspeh, je zamišljen pester spored deklamacije, petje, telovadba vseh vrst: deca, naraščaj, članic in članice. Namen akademije je vzbudivi tudi pri nesokolskih smisel za društveno življenje, utrditi bratske sokolske vezi in poživiti v naših srcih vzvišeno sokolsko misel. Začetek akademije ob 16. uri. Prijatelji Sokola iskreno vabljeni.

ZELENIKI. Na Velikonočni ponedeljek je igralo v Sokolskem domu naše Brašno društvo izro "Miklova Zala". Vloge so bile prav sredino razdeljene in igralci so popolnoma zadostili svoji težki nalogi. Poseben prizor v je bil tako ganljiv, da se je orosilo marsikatero oko. Tudi scenerija je bila prav dobra, posebno vodila v IV. dejanju. Da je bilo zanimanje za igro veliko, je pokazal, polna dvorana. Nekaj pa je silno motilo igralce kot gledalce, namreč, da so ženske pripelale s seboj majhne otroke, ki so vplili in jokalji vso predstavo. Želeli bi bilo, da se kal takega ne zgodi nikdar več. Igralcev in igralk naj pa ne mine dobra volja do prosvetnega dela, ki nam prinaša toliko koristi, moralnih in materialnih. Igra se obnovi na Belo nedeljo. — Kot smo videli v ponedeljek, pač ne more biti "mnogo" resnice na govorici, ki jih trosijo okrog sovražniki našega Sokolskega doma, češ da bo isti v najkrajšem času "splaval no vodi".

KRANJSKA GORA. Naše letoviško društvo je izbralo na zadnjem obnem zboru nov agilni odbor, ki si je stavil nalogo, da bo delal v korist prospeha tujskega prometa ter napredka tega, najlepšega in že zelo obiskovanega gorskega letovišča. To doseči pa bo mogoče le s podporo domačih faktorjev in interesentov. Letoviško društvo bo skrbelo, da se bodo počutili vsi letoviščarji domače ter jim bo šlo v vsakem oziru na roko. Letoviško društvo bo vodilo točno evidenco stanovanj ter posredovalo pri nastanitvi letoviščarjev. Za časa sezone bo stalno uradovale ter bo tajništvo vsak čas in vsakomur na razpolago. V interesu naših letoviščarjev je, da se izvedijo ob vsaki priliki poslužiti se teh ugodnosti ter da vse svoje želje, prošnje in vprašanja pravočasno naslovijo na "Letoviško društvo" v Kranjski gori. — Odbor.

KRSKO. Obrtna in trgovska nadzvalna šola v Krškem konča z rednim poukom v nedeljo, dne 1. majnika. Kljub denarnim težkostem se je vršil pouk nemoteno skozi 7 mesecev. Za zaključek šolskega leta priredi šola skupno z Obrtniško zadrugo v nedeljo, dne 1. majnika ob 8. do 12. ure v risalnici meščanske šole razstavo vajejskih pismenih, risarskih in ročnih izdelkov ter razstavo pomočniških ročnih izdelkov. Tri najboljše dela bodo nagrajena z umetniškimi izdelanimi diplomami, ki jih bo izvršil akadem. slikar g. Franjo Stiplovšek. Vstop je prost. Kogar zanima delo in trud vajejcev ter pomočnikov za napredek obrtniškega stanu, naj si razstavo sigurno ogleda.

Najboljši in najekonomičnejši
elektromotorji

iz znanih čeških tvornic
Škodovih zavodov v Plznju
se nabavajo v velikosti 1/4 do 30 KS
stalno v naši zalogi v Ljubljani.
Obrnite se na:
Civ. inž. M. A. Stebi, Ljubljana,
Selenburgova ul 7 Telefon šte. 2966

Naročila in vse dopise, ličote se malih oglasov, je poslal na Oglasni oddelek "Jutra", Ljubljana, Prešernova 4. Tel. št. 2492

Mali oglasi, ki služijo v porredovalni in socialni namens občinstva: vraka beseda 50 par. — Najmanjši zasek Din 5.—. Pristojbina za šifro Din 3.—.

Mali oglasi

Vse pristojbine je uparila ličotam z naročilom, saj se oglasi ne prebajo. Čekovni račun pošla hranilnico ljubljana, št. 11842.

Ženitve, dopisovanja in oglasi trgovskega ali reklamnega značaja: vraka beseda Din 1.—. — Najmanjši zasek Din 10.—. Pristojbina za šifro Din 5.—.

Obiti

Kolesa in šivalne stroje
nudi najceneje Nardina in drugi, Poljanska cesta 31, izvršuje vsa popravila. — Ogledite si salo in ceno predno kje kupite. 12930

Dvokolesa
popravila najbolje, najhitreje in najceneje Florjanci, Nunska ulica 3. 83

Vsa v precizno mehaniko
spadajoča dela izvršuje hitro, točno in po najnižjih cenah Anton Korina, Kette Murvova 8. 12959

FRANCIJAN
krovstvo in salo starih potrebščin
Ljubljana-Galljeva 9. 105

Knjige

Senzacija za naš ženski svet!
Koncem tega meseca izide svečano majsko izdanje našega časopisa za moške, zabavne in gospodinje "Ženski svet", ki s to številko pride v svoje treto leto. Počeni si to številko bo izhajal "Ženski svet" mesec v obsegu 40 strani, z naročili in senzacijami, avtoritativnimi informacijami o najnovejših metodah pomlajevanja, dalje o najuspešnejšem načinu kako se da dočeti vika linija ter obse lokalno obhajanje. Ta številka nanaša tudi dar vsem novim predplačnikom, ne da bi se predplačila povzela, ki ostane nadalje 40 Din za 1/2 leta. — Uprava: Zagreb, Samostanska ulica 2/1. 12421

Autemobili
"Peugeot" auto
štiriaxleden, skoraj nov, napredaj na Gilneah, Tržaška cesta 6 — Gospodar: šaka pisarna Tribuš. 12423

Službe

dobe
Služinčad
kuharice, sobarice, natakarice, hišne itd. dobe najlažje in uro v Bogradu ako se uglede v biro Ekonomija, Beograd, Vlasina 11. 11397

Opekarnarje
za srednje parno opekarno, za sirovo opeko išcem v akord po 50 Din od tisoč komadov. — Josip Zure, Gradac. 12936

Čevljarskih pomočnikov
več dobro izvršitvenih sprejme takoj v trajno delo Ivan Prešern v Kranju. 12906

Krojaškega vajenca
zdravca in s primerno šolsko izobrazbo sprejme po dogovoru v hrano in stanovanje v hiši Anton Sorn, Klane 7, Kranj. 12907

Krojaškega pomočnika
sprejme takoj za veliko delo Josip Sever, krojač, Celovška cesta 8. 12992

Prodajalko
popolnoma vešto slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisanju, ki bi izvrševala tudi pisarske posle, poštene in zanesljivo, sprejemam. Naslov pove oglasni oddelku "Jutra". 12540

Korespondentinjo
ali korespondenta, popolnoma samostojnega, perfektnega v slov., nemškem in srbohrv. jeziku, sprejme večje trgovsko podjetje v Ljubljani. Reflektiram samo na poslovne zadeve. Zaznati bi prišlo v poštev. — Ponudbe na oglasni oddelku "Jutra" pod znako "Trgovsko podjetje 1000". 12705

Učencem za trgovino
sprejemam takoj. — Pogodba izobrazba in laetna oskrba. Naslov v oglasnem oddelku "Jutra". 12974

Potnike
in potnike sprejme za vso državo v stalno službo z visokim mesečnim zaslužkom in letno nagrado Din 5000 "Jugo-Fortuna", Gosposka ulica 9/1. 12979

Dobre krojaške pomočnike
sprejme tvrtica "Elegance" na Aleksandrovi cesti 12. 11692

Pošteno natakarico
sprejemam takoj. Naslov v oglasnem oddelku "Jutra". 12957

Čevljar, vajenca
sprejme po dogovoru s hrano in stanovanjem v hiši P. Kurent, Pot v Rožni dolini 12. 12984

Žensko

srednje starosti sprejemam kot kuharico in za vsa druga dela na manjšo gostilno. Ravnanje zelo lepo. Ponudbe na oglasni oddelku "Jutra" pod "Poštena 70". 12970

Zastopnike (ce)

za prodajo vrednotnih papirjev in sredstev sprejemam. Poleg provizije stalna nagrada. Ponudbe pod šifro "Dobra nagrada" na oglasni oddelku "Jutra". 12964

Inteligentne gospode

in dame za obisk privatnih domov sprejemam z visoko provizijo. Ponudbe na podružnico "Jutra" v Mariboru pod šifro "Zdravje". 12937

Razne jezike
angleško, francosko in špansko poučuje po lahki metodi in preostavlja učitelja. Naslov v oglasnem oddelku "Jutra". 12935

Dobro zaslužek
nudim samo agilnim damam, obiskujočim privatne stranke. Prihoditi 1 Din v zameno za vsakega. Ponudbe na oglasni oddelku "Jutra" pod "Ročno delo". 12997

Pouk

Nemščino, latinščino
poučujem po 5 Din uro. Ponudbe na oglasni oddelku "Jutra" pod "Temeljito". 12930

Službe

iščejo
Prodajalka
zelo dobra, išče službo v mestu ali na deželi. Mene ponudbe na oglasni oddelku "Jutra" pod šifro "Vesta in zanesljiva 18". 12960

Gospa
perfektna kuharica — želi vodstva večje kuhinje. Dopise na podružnico "Jutra" v Mariboru pod "Prvega ali 15. maja". 12934

Mladenč
ki ima vodenje do hrivke obrti, se želi iznušiti pri dobrem mojstru. Vselej ima tudi do nemalinske. Ponudbe na oglasni oddelku "Jutra" pod "Veselo". 12999

Krojaški pomočnik
zmožen boljšega dela ter prirokovanja moškega in damskega kroja, želi službo v boljši delavnici — najraje v Ljubljani, Celju ali Zagrebu. Cenj. ponudbe na oglasni oddelku "Jutra" pod šifro "Pomočnik 22". 12700

18letno dekle
imeno v šivanju, z dobrimi sprizevali, želi službo sobarice. Nastopi lahko takoj. Naslov pove oglasni oddelku "Jutra". 12994

Privatna uradnica
večja stenografija, strojepla in vseh pisarniških poslov, išče namestitev — najraje na deželi. Dopise na oglasni oddelku "Jutra" pod "Namestitev 95". 12995

Gospodična
perfektna slovenska stenografinja, z triletno prakso, želi premeniti službo. Ponudbe na oglasni oddelku "Jutra" pod "V Ljubljani". 12978

Drogerij. pomočnik
z dobrimi sprizevali in s prakso v veletrgoviji, išče službo. Sprejme vsako stalno službo. Cenjene ponudbe na oglasni oddelku "Jutra" pod "Vesten 85". 12985

Kontoristinja
mlada, organizatorična talent, z odličnimi referencami, večletna odvetniška uradnica, triletna hrv. in nemška korespondentinja v poznani veletrgovini, perfektna slov., nemška in hrv. stenografinja, spretna strojepla in vseh pisarniških poslov, išče svojo možnost pri merne namestitve v trgovini ali industrijskem podjetju. Verzira tudi v lesni stroki. Samo ponudbe na takojšnji nastop prejem pod znako "Prosvetna uradnica 96" na oglasni oddelku "Jutra". 12996

Gospa
s prvotnostmi pripravila, perfektna kuharica, gospodinja in ekonomistinja, išče primerno službo. Ponudbe na oglasni oddelku "Jutra" pod "Ekonomistinja 677". 12977

Prodaj
Premog, drva, koks in ogelje
"Litija", Kralja Petra trg 8 — Telefon 2930. 29

Tovorno dvigalo
za transverzijo ali elektr. pogon, za nikični ceni A. Prosa, Tržič. 12982

Zemljišče

ob progi južna železnice, poleg tovarne "Saturnus" v Mostah, v skupni izmeri 24.800 m² (naspej). Zelo primerno za večja skladišča ali zaloga, kakor tudi za industrijo izdelave lastnega tira omogočena s majhnimi stroiki, ker je industrijski tir tik pred zemljiščem in je izpolnjen. — Naslov v oglasnem oddelku "Jutra". 8237

Dahilje (Georgine)
v najlažnejših vrstah prodajamo, dokler traja zaloga, 5 korenin v treh vrstah 30 Din, 10 korenin v petih vrstah 50 Din. — "Vita", Diamonja in drug, Maribor. 12492

Drva
hrastove parketne odpadke ob žage ser mekha drva po nizki ceni dostavljamo na dom parna žaga V. Soop, netič, Ljubljana, za gorovskim kolovozom. 66

Harley-Davidson
7/9 PS, v dobrem stanju napredaj za 12.500 Din. Naslov v oglasnem oddelku "Jutra". 12963

Pletilni stroji
v številah 8, 9, in 10 v Mirjavi 20—40 cm, šivalni stroji za nogavice, najvišje nudi na oglasni oddelku "Jutra" pod "Ročno delo". 12997

Delilni stroj za testo
(Teigteilmaschine) rabljen, ugodno prodam. Naslov v oglasnem oddelku "Jutra". 12973

Mesarski stol
1 m dolg prodam za 60 Din. Naslov v oglasnem oddelku "Jutra". 12968

Fino kolo
poceni napredaj v kavarni "Proleter". 12967

Pomožni motorček
za kolo, še nov, poceni prodam. Naslov v oglasni oddelku "Jutra" pod šifro "Motorček". 12962

Postelja, miza, stol
in stola elektr. svetilka za 300 Din napredaj v Beethovnovi ulici št. 9/II. 12968

Kupim

Boljša pohištvo
popolnoma novo, spalnico, kuhinjo in event. jedilnico po ugodni ceni kupim. Ponudbe na oglasni oddelku "Jutra" pod šifro "Pisam takoj 45". 12345

Generator
za vrtilni tok 220/380, 50 per. 5—8 KW, dobro ohranjen, kupi tirovat v K. Ljubljana. 12463

Vsakovrstno zlato
kupi po najvišji cenah Černe — juvelir Ljubljana, Wolfova ul. 3. 88

Pored

Dobro gostilno
in nekoliko posetiva v Ljubljani ali okolici kupim. Pismene ponudbe na oglasni oddelku "Jutra" pod šifro "Dobro doba 308". 12945

Hiša z lokalom
in takoj prostim stanovanjem, v obnem kraju, kjer je ni obrtnika hrivke stroke, kupim. Ponudbe z natančnimi pogoji in ceno na oglasni oddelku "Jutra" pod šifro "Brivce". 12703

Hiša z vrtom
na Jatici pri "Kralju" zelo ugodno napredaj. 12472

Lokali

Lepo skladišče
lokal, za vsako obrt pripravo, s pisarno in dvema stranskima prostoroma kam s 1. majem v najem. Sušilnica ulica št. 3/1, deono. 12366

Brivnico
na prometnem kraju v Ljubljani prodam, ali dam v najem. Naslov v oglasnem oddelku "Jutra". 12435

Trgovino
s mešanim blagom na najprometnejšem kraju na Vrtniki takoj oddam. Pojasnila daje P. Šimenc, Vrtniki. 12469

Koten'na rujava
Din 6'50, 9, 13
Koten'na rujava za rjuhe
Din 24, 28
Koten'na bela
Din 8, 10, 14
Koten'na bela za rjuhe
Din 26, 30.

Šifon prima
Din 12, 14, 16'50
Šifon batist
Din 16, 24, 36
Cefiri
Din 10, 14, 26
Prani popleni
Din 36, 40, 48

Šifon prima
Din 12, 14, 16'50
Šifon batist
Din 16, 24, 36
Cefiri
Din 10, 14, 26
Prani popleni
Din 36, 40, 48

Šifon prima
Din 12, 14, 16'50
Šifon batist
Din 16, 24, 36
Cefiri
Din 10, 14, 26
Prani popleni
Din 36, 40, 48

Šifon prima
Din 12, 14, 16'50
Šifon batist
Din 16, 24, 36
Cefiri
Din 10, 14, 26
Prani popleni
Din 36, 40, 48

Šifon prima
Din 12, 14, 16'50
Šifon batist
Din 16, 24, 36
Cefiri
Din 10, 14, 26
Prani popleni
Din 36, 40, 48

Šifon prima
Din 12, 14, 16'50
Šifon batist
Din 16, 24, 36
Cefiri
Din 10, 14, 26
Prani popleni
Din 36, 40, 48

Šifon prima
Din 12, 14, 16'50
Šifon batist
Din 16, 24, 36
Cefiri
Din 10, 14, 26
Prani popleni
Din 36, 40, 48

Šifon prima
Din 12, 14, 16'50
Šifon batist
Din 16, 24, 36
Cefiri
Din 10, 14, 26
Prani popleni
Din 36, 40, 48

Šifon prima
Din 12, 14, 16'50
Šifon batist
Din 16, 24, 36
Cefiri
Din 10, 14, 26
Prani popleni
Din 36, 40, 48

Šifon prima
Din 12, 14, 16'50
Šifon batist
Din 16, 24, 36
Cefiri
Din 10, 14, 26
Prani popleni
Din 36, 40, 48

Šifon prima
Din 12, 14, 16'50
Šifon batist
Din 16, 24, 36
Cefiri
Din 10, 14, 26
Prani popleni
Din 36, 40, 48

Šifon prima
Din 12, 14, 16'50
Šifon batist
Din 16, 24, 36
Cefiri
Din 10, 14, 26
Prani popleni
Din 36, 40, 48

Šifon prima
Din 12, 14, 16'50
Šifon batist
Din 16, 24, 36
Cefiri
Din 10, 14, 26
Prani popleni
Din 36, 40, 48

Šifon prima
Din 12, 14, 16'50
Šifon batist
Din 16, 24, 36
Cefiri
Din 10, 14, 26
Prani popleni
Din 36, 40, 48

Šifon prima
Din 12, 14, 16'50
Šifon batist
Din 16, 24, 36
Cefiri
Din 10, 14, 26
Prani popleni
Din 36, 40, 48

Lokal

skladišče, oz. delavnico — event. tudi s majhnim stanovanjem oddam. Naslov pri podružnici "Jutra" v Mariboru. 12941

Več sob
oddam v II. nadstropju v Sebenburgovi ulici, oziroma na Aleksandrovi cesti — za poslovne prostore. Naslov v oglasnem oddelku "Jutra". 12510

V najem

Zemljišče (nive)
dobro obdelane in prepogojne oddam takoj v najem poleg tovarne "Saturnus" v Mostah, v skupni izmeri 24.800 m² in sicer s smu ali več reflektantom. Naslov v oglasnem oddelku "Jutra". 8236

Gostilno
na prometnem kraju v bližini Ljubljane vsem v najem, event. na račun. — Naslov v oglasnem oddelku "Jutra". 12490

Foto atelje
oddam v najem. Ponudbe na oglasni oddelku "Jutra" pod "Atelje". 12568

Brivski lokal
oddam. Naslov v oglasnem oddelku "Jutra". 12972

Stanovanja

Brezplačno
prijavite oddajo stanovanja, sobe, lokal, gostilne, trgovine, delavnice itd. — Porredovanje za oddajalca popolnoma brezplačno. — "Porredovalce". Sv. Petra cesta 18. 8247

Stanovanje na deželi
blizu postaje, elektrika, lepe in suhe sobe, polje — odda za 100—150 Din mesečno Jos. Zuro, Krupa, bl. postaja Gradac. 12357

Stanovanje
2 sob in kuhinje išče v podnajem za kraško dobo trgovca družina. Ponudbe na oglasni oddelku "Jutra" pod "Takoj 17". 12928

Stanovanje
1—2 sob ter kuhinje išče miren zakonček par brez otrok. Cenjena ponudbe na oglasni oddelku "Jutra" pod "Mirno 95". 12495

Stanovanje
sobe in kuhinje išče zakonček par brez otrok. — Ponudbe na oglasni oddelku "Jutra" pod "Invalidi". 12702

M. Zévaco

Papežinja Favsta

Roman

»Maurevert je rekel, da se ga bojijo vsi štirje. In jaz? Ali je tudi mene strah?... Kaj je strah? Ne poznam ga!...«
Obenem pa je čutila, da ga že pozna. Misel, da je Pardaillan svoboden, jo je navdajala s trepetom. Bala se je, sama ne vedoč, česa.

»Njegova moč je v moji lastni slabosti,« je nadaljevala svoj samogovor. »V meni je čuvstvo, ki ga ne bi smela poznati. Med Bogom in med menoj je bilo sklenjeno, da ga ne bom poznala nikdar! Ne samo v srcu, ampak tudi v najbolj skritem kotičku svojih misli bi morala biti brezmadežna devica... In to nisem več...«

Čas je potekal, ne da bi se zavedala bega minut. Bledost in rdečica sta se vrstili na njenem obrazu. Njene oči so se bliskale, iz ust se je trgalo mrmranje zamolklih grožnj.

Iz tega premišljevanja jo je zdrnil udarec ob vrata, ki so vodila iz dvorca v gostilno.

»Kdo bi utegnil biti?« je pomislila Favsta.

Začul se je drugi udarec.

»Ali je Guise?... Menih?... Kdo je?...«

Ob petem udarcu so se odprla vrata sama od sebe. Ako bi bila Favsta porinila majhen zapah, ki je ustavljal skrito napravo, bi bila to lahko preprečila. Pri četrtem udarcu je že iztegnila roko. Čudna slutnja jo je opominjala, naj ne sprejme tistega, ki trka, pa naj bo kdorkoli.

A v tem se je začul peti udarec in vrata so odletela na stežaj. Favsta je vstala in okamenela: pred njo je stal Pardaillan! Vitez pa se je obrnil h Karlu Angoulémškemu in je rekel s čudnim glasom:

»Zanesem se, Svetlost, da boste pazili na jetnika...«

»Na kakšnega jetnika?« je v mislih osupnil Karel.

»Ako se najkasneje čez uro ne vrnem k vam, ubijte ga brez usmiljenja; nato skočite na konja in dirajte v Chartres, kar najhitreje morete, ter obvestite kralja...«

»O čem naj ga obvestim?« se je vprašal mladi vojvoda v svojem notranjem strmenju.

Njegovo zaupanje v Pardaillanovega duha je bilo neomejeno. Toda čutil je, da igra vitez opasno igro. Že se je zganil, da bi z njim vred stopil v Favstin brlog.

»Svetlost,« ga je ustavil Pardaillan, »nadejam se, da ste me prav razumeli?«

Zdaj je Karel izprevidel, da bo njegova slepa poslušnost odločala o vitezovem življenju in o uspehu podjetja.

»Bodite brez skrbi,« je dejal. »Ako mine ura, ne da bi se bili vrnili, ga ubijem in Henrik III. bo posvarjen, preden zasije jutrišnji dan.«

»Imenitno!« je rekel Pardaillan.

Nato je vstopil, izkušaje zadržati vrata, da se ne bi zaprla. Javlova misel! Loputnila so za njim, kakor da mu jih je iztrgala nevidna roka Pogube...

Karel je ves prepaden obstal na oni strani. Žal mu bilo, da se je v tem strašnem trenutku ločil od Pardaillana. Nastavil je uho na vrata, toda slišal ni ničesar več...

Pardaillan se je bil z odkrito glavo približal Favsti in se spoštljivo priklonil.

»Gospa,« je rekel, ko se je vzravnal, »ali mi boste oprostili, da prihajam k vam ob tej pozni uri in skozi tajna vrata, na način, ki se ne ujema ne z dvorno ne s papeško etiketo?«

Favsta ni odgovorila. Vzela je kladevce in je udarila na zvonec. Vstopil je človek, ki se ni nič zavzel, ko je zagledal tujca.

»Koliko oborožencev je v dvorcu?« je mirno vprašala Favsta.

»Štiri in dvajset arkebuzirjev,« je rekel človek. »Ako pa vaša Svetlost želi, lahko pokličemo tudi strelce, ki imajo do polnoči odmor.«

»Koliko plemičev?« je nadaljevala Favsta.

»Vseh dvanajst, ki so na vrsti. Toda...«

»Molčite. Pozovite vojnike k orožju in zastražite vse izhode. Plemiči naj bodo pripravljeni in naj prihite, kakor hitro zaslišijo piščalko. Idite.«

Dvornik je prikleknil in odšel. Pardaillan se je nasmehnil. Favstini ukrepi ga ne le niso prestrašili, ampak so celo pomirili njegovo skrb. Zdaj je vsaj vedel, da bo imel posla z možmi!

Favsta s svoje strani pa je čutila, da ima pred seboj nasprotnika, ki je vsej njeni moči in vsem njenim ukanam kos.

»Gospod de Pardaillan,« je izpregovorila, »odpuščam vam, da ste prišli, ne da bi vas bila klicala. Odpuščam vam vse, kar ste mi storili doslej. Obenem pa vam povem, da ne pojdete živi iz moje hiše. Ste li slišali povelja, ki sem jih dala?«

Pardaillan se je naklonil in pokimal.

»Gospa,« je dejal z vso prelestno prostodušnostjo glasu in pogleda, ki mu je bila lastna, »vse mi odpuščate in vendar me hočete dati ubiti. Zakaj?«

Favsta je postala še bolj bleda, nego je že bila. Z mrtvim in brezizraznim glasom je odgovorila:

»Razumeli me boste, gospod de Pardaillan, če vam povem tole: motite se, ako mislite, da ste me ranili samo v čelo... saj pomnite, kdaj?... O ne! Zadel ste me v srce. Ako bi vas sovražila, bi vam podarila življenje. Toda umreti morate... zato, ker vas ljubim...«

Pardaillan se je zdrznil. Gotovost, ki ga je prešinila ob teh besedah, se mu je zazdela stokrat strašnejša od smrtne obsodbe. Videl je, da je izgubljen... A tudi zdaj se ni hotel vdati.

»Gospa,« je odgovoril, »ljubite me. Dobro. Tudi vi ste v mojih očeh tako dovršeno vtelesenje lepote in strahote, da bi vas moral vzljubiti, ako ne bi že ljubil druge...«

FLY-TOX

(Fly-toks)

FLY-FOX (FLAJTOKS) UNIČUJE KOKOŠJE UŠI. NAJBOLJŠI PREPARAT ZA UNIČEVANJE ŽUŽELK.

ZAHTEVAJTE PROSPEKT.

DOBITE GA V VSEH DROGERIJAH IN BOLJŠIH KOLONIJALNIH TRGOVINAH ALI PRI ZASTOPNIKIH DROGERIJ.

T. Subašić i drug

BEOGRAD,

Knez Mihajlova ulica broj 25.

Posebni oddelek za gospode

Klobuki
Perilo
Kravate
Modne
Potrebščine
Pletenine
Palice
Dežniki
itd.

El Sinkovec nasl. **K. Soss**
Ljubljana Merlani trg

FRANCI ZAJEC
BANČNI URADNIK
NUŠA MRAVLJA
POROCENA.

LJUBLJANA, DNE 25. APRILA 1927.

Elegantna
Mido
precezijska
ura

za zmerno
ceno se dobiva po vseh
boljših trgovinah z uram

Zahvala.

Za vse sožalje in vso tolažbo
ob smrti in pogrebu naše predrage
nepozabne mamce, gospe

Pavle Levčeve

roj. Mrsk

vdove dvornega svetnika

izrekamo vsem priskrbo zahvalo.

V Ljubljani, 25. aprila 1927.

Levčevi, Grasselljevi in
Pajkovi.

Narobevejša dama

postane vika — če hoče
Uspeh viden je v pa-
linah — to dosežete s
uporabo angleškega re-
tialktivnega preparata
»SANOS« čudo, ki daje
moderno ravno linijo!
Uspeh sajamčen ali res-
jovrno? Poskus! Cena
svojčrku tranko 85 Din
Uporaba: razmaja navo-
tilo priloženo Naročila
na naslov »Sanitaria«
»Vikentia« — Primorje

Zelo poceni imam

žarnice

dokler traja
zaloga
Slavo Kolač.

Podčastniška šola.

Artilerijska podčastniška šola v Čupriji
sprejme 1. oktobra tega leta

150 mladeničev

iz meščanstva in iz vojske.

Natančnejša pojasnila dobite pri vojnih okrugih
ali pri srezkem poglavarstvu.

Po končanih izpitih ima gojenec pravico polagati
izpit za oficirja.

Tečaj šole traja 2 leti.

Komanda artiler. podoficirske šole v Čupriji,

dne 15. aprila 1927.

Naša predobra in nad vse ljubljena soproga, mati, tašča in stara mati, gospa

Frančiška Gregorič roj. Kaučič

je danes po kratki, mučni bolezni, previdena s tolažili sv. vere ob 13. uri v 61. letu svojega truda-
polnega življenja izdihnila svojo blago dušo.

Pogreb predrage pokojnice bo v sredo, dne 27. aprila 1927 ob 16. uri iz hiše žalosti na
tukajšnje pokopališče, kjer se položi v rodbinsko rakev k večnemu počitku.

Sv. maše zadušnice se bodo brale v raznih cerkvah. Vsem, ki so jo poznali priporočamo
nepozabno pokojnico v prijazen spomin.

V Krškem, dne 25. aprila 1927.

Franc Gregorič, soprog;
Poldi baronica Lazarini, hčerka;
Franc baron Lazarini, zet;
Henrik in Franc barona Lazarini, vnuka